

ГАРЧИГ
МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

326.	Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай	1395
327.	Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1402
328.	Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1402
329.	Ашигт малтмалын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1403
330.	Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1403
331.	Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1404
332.	Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1404
333.	Авлигын эсрэг хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1406
334.	Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуульд нэмэлт оруулах тухай	1407
335.	Улсын тэмдэгтийн хураамжаас чөлөөлөх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1407
336.	Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр соёрхон батлах тухай	1407
337.	Зээлийн хэлэлцээр соёрхон батлах тухай	1408

338.	Зээлийн хэлэлцээр соёрхон батлах тухай		1408
339.	Санхүүгийн хэлэлцээр соёрхон батлах тухай		1408
340.	Санхүүгийн хамтын ажиллагааны хэлэлцээр, зээлийн хэлэлцээр соёрхон батлах тухай		1409
341.	Санхүүжилтийн хэлэлцээр соёрхон батлах тухай		1409
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ			
342.	Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2013 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл батлах тухай	Дугаар 37	1410
МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ			
343.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, томилох тухай	Дугаар 96	1454
344.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, томилох тухай	Дугаар 97	1454
345.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, томилох тухай	Дугаар 99	1455
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ			
346.	Төмөр замын талаар авах зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 93	1455
347.	Зардлын дундаж норматив батлах тухай	Дугаар 94	1458
348.	“Хөдөөг хоршоолох аян” -ы тухай	Дугаар 95	1461
349.	Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 96	1462
350.	Хамгаалалтын бүс тогтоох тухай	Дугаар 104	1466

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

СТРАТЕГИЙН АЧ ХОЛБОГДОЛ БУХИЙ САЛБАРТ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХҮЙН НЭГЖИД ГАДААДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь үндэсний аюулгүй байдлыг хангахад стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид хөрөнгө оруулж байгаа гадаадын хөрөнгө оруулагч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээдийн хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах, тэдгээрт зөвшөөрөл олгохтой холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль тогтоомж

2.1.Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, Үндэсний аюулгүй байдлын тухай хууль², Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал³, Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хууль⁴, Өрсөлдөөний тухай хууль⁵, энэ хууль болон эдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрднө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн нэр томьёоны тодорхойлолт

3.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

¹Монгол Улсын Үндсэн хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1992 оны 1 дугаарт нийтлэгдсэн.

²Үндэсний аюулгүй байдлын тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2002 оны 3 дугаарт нийтлэгдсэн.

³Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал батлах тухай Улсын Их Хурлын послин - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2010 оны 36 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁴Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 1993 оны 4, 5 дугаарт нийтлэгдсэн.

⁵Өрсөлдөөний тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2010 оны 28 дугаарт нийтлэгдсэн

3.1.1.“стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж” гэж энэ хуулийн 5.1-д заасан салбарт үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгжийг;

3.1.2.“удирдлагын шийдвэрт хориг тавих” гэж хууль болон тухайн аж ахуйн нэгжийн дүрэм болон гэрээнд олонхиын саналаар батлагдахаар заасан удирдлагын шийдвэрийн хүчин төгөлдөр үйлчлэлийг гадаадын хөрөнгө оруулагч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээдээрээ дамжуулан зогсоо боломжийг;

3.1.3.“гадаадын хөрөнгө оруулагч” гэж Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан этгээдийг;

3.1.4.“нэгдмэл сонирхолтой этгээд” гэж Компанийн тухай хуулийн⁶ 99.1-д заасан этгээдийг;

3.1.5.“гуравдагч этгээд” гэж гадаадын хөрөнгө оруулагчийн болон түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн Монгол Улсад бүртгэлгүй, түүний үргэлжилсэн хэлхээ холбоо бүхий хуулийн этгээд, хувь хүнийг;

3.1.6.“үндэсний аж ахуйн нэгж” гэж Монгол Улсын иргэн, хуулийн этгээд үүсгэн байгуулсан, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар болон бусад татвар төлөгч, Монгол Улсын иргэн, аж ахуйн нэгж хувьцааных нь 50-иас дээш хувийг эзэмшдэг аж ахуйн нэгжийг;

3.1.7.“хөрөнгө оруулалт хийх” гэж Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасныг болон стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн гадаад улсад бүртгэлтэй компани, түүний охин болон хараат компани, тэдгээртэй нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн хувьцааг худалдан авах, шилжүүлэхийг.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

4.1.Гадаад улсын төрийн өмчийт болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээд, олон улсын байгууллага, тэдгээртэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээд Монгол Улсад үйл ажиллагаа эрхлэх, Монгол Улсад үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгж түүний нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээдэд хөрөнгө оруулалт хийх тохиолдолд Монгол Улсад бүртгэлтэй аж ахуйн нэгжээрээ дамжуулан Монгол Улсын Засгийн газраас зөвшөөрөл авна.

⁶Компанийн тухай хууль - “Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн 2011 оны 42 дугаарт нийтлэгдсэн.

4.2. Гадаадын хөрөнгө оруулагч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээд энэ хуулийн 5.1-д заасан стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа эрхлэхэд, эсхүл стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгж болох компанийтай холбоотой энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан хэлцлийг байгуулахад Монгол Улсад бүртгэлтэй стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжээрээ дамжуулан Монгол Улсын Засгийн газар /цаашид “Засгийн газар” гэх/-аас зөвшөөрөл авна.

4.3. Энэ хууль нь Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын гэрээний хүрээнд хийгдэж байгаа гадаадын хөрөнгө оруулалтыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон харилцаанд хамаарахгүй.

4.4. Гадаадын хөрөнгө оруулагч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээд энэ хуулиар тогтоосон журмыг зэрчиж стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжтэй хэлцэл хийхийг хориглоно.

4.5. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээс гадна хийгдсэн хэлцэл нь энэ хуулийн 4.1, 4.2-т заасан хэлцэлд хамаарах бол энэ хуулийг дагаж мөрдөнө.

4.6. Энэ хуулийн 3.1.1-д заасан аж ахуйн нэгжийг шинээр үүсгэн байгуулах, эсхүл стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж болох компанийн хувьцааг олж авах гадаадын хөрөнгө оруулагч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээдэд энэ хууль нэгэн адил хамаарна.

4.7. Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн гадаадын хөрөнгө оруулагчийн эзэмшиг хувь хэмжээ 49 хувиас илүү гарах бөгөөд тухайн үед оруулах хөрөнгө оруулалтын хэмжээ нь 100 тэрбум төгрөгнөөс давах тохиолдолд Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр Улсын Их Хурал шийдвэрлэнэ. Бусад тохиолдолд зөвшөөрөл олгох асуудлыг Засгийн газар шийдвэрлэнэ.

4.8. Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж нь аливаа бараа бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээг худалдан аваадаа Монгол Улсын үндэсний аж ахуйн нэгжид давуу эрх олгох бөгөөд ийнхүү давуу эрх олгох журмыг Засгийн газар батална.

**ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ
СТРАТЕГИЙН АЧ ХОЛБОГДОЛ БҮХИЙ САЛБАР,
ЗӨВШӨӨРӨЛ АВАХ ХЭЛЦЭЛ**

5 дугаар зүйл.Стратегийн ач холбогдол бүхий салбар

5.1.Хүн амын амьдралын үндсэн хэрэгцээ, эдийн засгийн бие даасан, хэвийн үйл ажиллагааг хангах, үндэсний орлогыг бурдүүлэх, үндэсний аюулгүй байдлыг баталгаажуулахад стратегийн ач холбогдолтой дараах салбарыг үндэсний аюулгүй байдалд стратегийн ач холбогдол бүхий салбар гэнэ:

- 5.1.1.эрдэс баялаг;
- 5.1.2.банк, санхүү;
- 5.1.3.хэвлэл мэдээлэл, харилцаа холбоо.

5.2.Засгийн газар шаардлагатай гэж үзсэн салбарыг стратегийн ач холбогдолтой салбарт хамааруулах асуудлыг тухай бүр нь Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлж, шийдвэрлүүлнэ.

6 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл авах хэлцэл

6.1.Энэ хуулийн дагуу зөвшөөрөл авах шаардлагатай хэлцэл /цаашид “хэлцэл” гэх/-д дор дурдсан хэлцэл хамаарна:

6.1.1.стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж болох компанийн хувьцааны гуравны нэг буюу түүнээс дээш хувийг олж авах эрхтэй болох хэлцэл;

6.1.2.стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн гүйцэтгэх удирдлагын байгууллагыг дангаараа, хамтын гүйцэтгэх удирдлагын бүрэлдэхүүний олонхиg томилох болон төлөөлөн удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүний олонхиg аливаа нөхцөлгүйгээр сонгох эрхтэй болох хэлцэл;

6.1.3.стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн удирдлагын шийдвэрт хориг тавих боломжтой болох хэлцэл;

6.1.4.стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн удирдлагын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, шийдвэрийг тодорхойлох, тэдгээрийн аж ахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх аливаа эрх олгох хэлцэл;

6.1.5.олон улсын болон Монгол Улсын уул уурхайн түүхий эд, бүтээгдэхүүний зах зээлийн арилжаанд худалдан авагчийн болон борлуулагчийн монополь тогтоож болзошгүй хэлцэл;

6.1.6.Монгол Улсын уул уурхайн экспортын бүтээгдэхүүний зах зээл, үнийн түвшинд шууд ба шууд бусаар нөлөөлж болзошгүй хэлцэл;

6.1.7.стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж болох компанийд эзэмшдэг хувьцааны хэмжээ нь буурах үр дагавар бүхий гэрээ хэлцлийг өөрөө, эсхүл түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээд бусадтай байгуулах.

6.2.Энэ хуулийн 4.1, 4.2-т заасан этгээд энэ хуулийн 6.1-д заасан хэлцэл хийх талаар зөвшилцсөнөөс хойш Монгол Улсад бүртгэлтэй стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжээрээ дамжуулан холбогдох этгээд нь 30 хоногийн дотор гадаадын хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад зөвшөөрөл хүсэх тухай хүсэлтийг гаргах үүрэгтэй.

6.3.Энэ хуулийн 6.1.1, 6.1.7-д заасан хэлцлийг хийсэн гадаадын хөрөнгө оруулагч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээдийн тухайн хэлцэлтэй холбоотойгоор негөө талд шилжүүлсэн төлбөрөөсөө Монгол Улсын татварын хууль тогтоомжийн дагуу албан татвар төлж, Монгол Улсын төсөвт шилжүүлэх бөгөөд энэ үйл ажиллагааг Монгол Улсад бүртгэлтэй стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж нь хариуцна.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГА ХҮСЭЛТИЙГ ШАЛГАХ, ШИЙДВЭР ГАРГАХ

7 дугаар зүйл.Зөвшөөрөл хүсэх, хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэх

7.1.Энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан хэлцэл хийхээр төлөвлөж байгаа энэ хуулийн 4.1, 4.2-т заасан этгээд нь зөвшөөрөл хүсэх тухай хүсэлтээ Монгол Улсад бүртгэлтэй стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжээрээ дамжуулан гадаадын хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад гаргана.

7.2. Энэ хуулийн 7.1-д заасан хүсэлтийг хүлээн авах, хэлэлцэж шийдвэрлэхтэй холбогдсон нарийвчилсан журмыг Засгийн газар энэ хуульд нийцүүлэн батална.

7.3. Гадаадын хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь энэ хуулийн 7.1-д заасан хүсэлтийг хүлээн аваад дараах нөхцөл байдал үүсэх эсэхийг нягтална:

7.3.1. хөрөнгө оруулагчийн аливаа үйл ажиллагаа, хөрөнгө оруулалтын шинж чанар нь Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалд харшилсан эсэх;

7.3.2. хүсэлт гаргагч нь Монгол Улсын хууль тогтоомж, бизнесийн тогтсон хэм хэмжээг сахин биелүүлэх нөхцөл, боломжийг хангасан эсэх;

7.3.3. хөрөнгө оруулалт нь тухайн салбар дахь өрсөлдөөнийг хязгаарлах, давамгай байдал тогтоох шинжийг агуулсан эсэх;

7.3.4. хөрөнгө оруулалт нь Монгол Улсын төсвийн орлого, бусад бодлого, үйл ажиллагаанд ноцтой нөлөөлөл үзүүлэх эсэх;

7.3.5. хөрөнгө оруулалт нь тухайн салбарын үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэх эсэх.

7.4. Гадаадын хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь энэ хуулийн 7.1-д заасан хүсэлтийг хүлээн авсан өдрөөс хойш 45 хоногийн дотор хэлцэл хийхийг зөвшөөрөх боломжтой эсэх талаарх саналаа Засгийн газарт хүргүүлнэ.

7.5. Энэ хуулийн 4.7-д зааснаас бусад тохиолдолд Засгийн газар энэ хуулийн 7.4-т заасан саналыг хүлээн авсан өдрөөс хойш 45 хоногийн дотор зөвшөөрсөн, эс зөвшөөрсөн шийдвэрийн аль нэгийг гаргана.

7.6. Гадаадын хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь энэ хуулийн 7.5-д заасан шийдвэр гарснаас хойш тав хоногийн дотор хүсэлт гаргагчид энэ тухай Монгол Улсад бүртгэлтэй стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжээр нь дамжуулан мэдэгдэнэ.

7.7. Засгийн газар энэ хуулийн 7.3-т зааснаас өөр үндэслэлээр зөвшөөрөл өгөхөөс татгалзахыг хориглоно.

8 дугаар зүйл.Хэлцэл хийснийг мэдээлэх

8.1.Гадаадын хөрөнгө оруулагч, түүнтэй нэгдмэл сонирхолтой этгээд болон гуравдагч этгээд нь стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж болох компанийн хувьцааны таваас энэ хуулийн 6.1.1-д заасан хувь хүртэлх хувьцааг олж авсан талаарх болон 6.1.7-д заасан нөхцөл байдлын талаар Монгол Улсад бүртгэлтэй стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж нь гадаадын хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад 30 хоногийн дотор мэдэгдэх үүрэгтэй.

8.2.Энэ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш 180 хоногийн дотор энэ хуулийн 4.1, 4.2-т заасан этгээд Монгол Улсад бүртгэлтэй стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжээрээ дамжуулан гадаадын хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад энэ хуулийг хүчин төгөлдөр болохоос өмнө стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж болох компанийн хувьцааны тав болон түүнээс дээш хувийг эзэмшиж байгаа тухай мэдээллийг ирүүлнэ.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ БУСАД ЗҮЙЛ

9 дүгээр зүйл.Хууль зүйн үр дагавар

9.1.Энэ хуулиар тогтоосон шаардлага болон энэ хуулийн 4.1, 4.2-т заасныг зөрчиж хийсэн хэлцэл хүчин төгөлдөр бус байна.

9.2.Эрх бүхий байгууллага энэ хуулийг зөрчсөн стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг зогсоох болон тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.

10 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

10.1.Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЖ АХҮЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд дор дурдсан агуулгатай 14.1.6 дахь заалт нэмсүгэй:

“14.1.6.стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр баталсан Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЦӨМИЙН ЭНЕРГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “энэ хууль” гэсний өмнө “Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай,” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр баталсан Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ашигт малтмалын тухай хуулийн 56 дугаар зүйлд
дор дурдсан агуулгатай 56.1.6 дахь заалт нэмсүгэй:

“56.1.6.стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль тогтоомжийг зөрчсөн.”

2 дугаар зүйл.Ашигт малтмалын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “энэ хууль” гэсний өмнө “Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр баталсан Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль хүчин төглөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлд дор дурдсан агуулгатай 20.1.8 дахь заалт нэмсүгэй:

“20.1.8.Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хуульд заасны дагуу гадаадын хөрөнгө оруулахыг зөвшөөрсөн эрх бүхий байгууллагын шийдвэр.”

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр баталсан Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 17-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГАДААДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “энэ хууль” гэсний өмнө “Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай,” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр баталсан Стратегийн ач холбогдол бүхий салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжид гадаадын хөрөнгө оруулалтыг зохицуулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**НИЙТИЙН АЛБАНД НИЙТИЙН БОЛОН ХУВИЙН АШИГ
СОНИРХЛЫГ ЗОХИЦУУЛАХ, АШИГ СОНИРХЛЫН
ЗЭРЧЛӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Нийтийн албанад нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зэрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 3 дугаар зүйлд дор дурдсан агуулгатай 3.1.11 дэх заалт нэмсүгэй:

“3.1.11.“ашиг сонирхлын зөрчилтэй гэж ойлгогдохуйц нөхцөл байдал” гэж тухайн нийтийн албан тушаалтан өөрийн нэг ангид сурч байсан болон сурч байгаа этгээд, мөн гишүүнчлэлд нь хамаардаг холбоо, сан, хамтын шийдвэр гаргадаг байгууллага, тэдгээрийн гишүүд, нэг нутгийн хүн гэх зэрэг олон нийтийн зүгээс ашиг сонирхлын зөрчилтэй гэж ойлгохуйц этгээдтэй холбоотой асуудлаар үйл ажиллагаа явуулахыг.”

2 дугаар зүйл. Нийтийн албананд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.2.2 дахь заалтын “энэ хуулийн 8.1” гэсний дараа “, 8.2, 8.3” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Нийтийн албананд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн дараах хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/18 дугаар зүйлийн 18.6 дахь хэсэг:

“18.6. Татварын албананд ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхэлж байгаа гэж бүртгүүлсэн, жилийн орлого нь нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 80 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөс илүүгүй, эсхүл төмс, хүнсний ногооны тариалан болон ойн аж ахуй, зөгий, загас, амьтан үргүүлэг, сургалт-аялал, сургалтын бусад үйл ажиллагаанаас орлого олдог бол албан тушаалтан үүнийгээ давхар эрхэлж болно.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь хэсэг:

“21.2. Энэ хуулийн 21.1.2-т заасан хязгаарлалт нь тухайн этгээд албан тушаалд сонгогдож, томилогдохоос өмнө байгуулагдсан буюу сунгагдсан гэрээ, контракт, түүнчлэн нээлттэй тендер шалгаруулалтын дагуу байгуулагдсан, эсхүл жилийн орлого нь нэг сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 50 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөс бага үнийн дүн бүхий гэрээ, контрактад хамаарахгүй.

3/26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсэг:

“26.3. Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн Засгийн газрын гишүүний албан тушаалыг хавсарч байгаа бол тухайн гишүүний хувийн ашиг сонирхлын мэдүүлгийг Авлигатай тэмцэх газар шалгана.”

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АВЛИГЫН ЭСРЭГ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Авлигын эсрэг хуулийн 4 дүгээр зүйлд дор дурдсан агуулгатай 4.1.6 дахь заалт нэмсүгэй:

"4.1.6. Энэ хуулийн 10.1-д заасан хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг гаргах албан тушаалын жагсаалтад орсон албан тушаалтан."

2 дугаар зүйл. Авлигын эсрэг хуулийн дараах хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх хэсэг:

"13.4. Монгол Улсын Их Хурлын гишүүн Засгийн газрын гишүүний албан тушаалыг хавсарч байгаа бол тухайн гишүүний хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг Авлигатай тэмцэх газар шалгана."

2/19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх хэсэг:

"19.1. Авлигатай тэмцэх газрын удирдах болон гүйцэтгэх албан тушаалд мэргэжлийн болон зохих нөхцөл, шалгуурыг хангасан, авлига, албан тушаалын хэргээр шалгагдаж сахилгын, захиргааны, эрүүгийн хариуцлага хүлээж байгаагүй иргэнийг томилно."

3 дугаар зүйл. Авлигын эсрэг хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.5 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭРҮҮГИЙН БАЙЦААН ШИЙТГЭХ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.3 дахь хэсгийн “270.2./Хээл хахууль зуучлах/,” гэсний дараа “270¹/Хууль бусаар хөрөнгөжих/,” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2012 оны 5 дугаар сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрднө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖААС ЧӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2011 оны 10 дугаар сарын 28-ны өдрийн Улсын тэмдэгтийн хураамжаас чөлөөлөх тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн “2012 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийг хүртэлх” гэснийг “2012 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэлх” гэж өөрчилсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

САНХҮҮГИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Австри Улсын Засгийн газар хооронд 2011 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдөр байгуулсан Санхүүгийн хамтын ажиллагааны тухай хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газар, Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага хооронд байгуулсан “Нийгмийн салбарыг дэмжих хөтөлбөрийн хоёр дахь шатны зээлийн хэлэлцээр”-ийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. “Монгол-Энэтхэгийн хамтарсан Мэдээлэл, технологийн аутсорсингийн төв байгуулах төсөл”-ийг хэрэгжүүлэх зорилгоор 2012 оны 3 дугаар сарын 16-ны өдөр байгуулсан Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсын Экспорт-Импортын банк хоорондын Зээлийн хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

САНХҮҮГИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хооронд 2011 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдөр байгуулсан Санхүүгийн хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

САНХҮҮГИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ХЭЛЭЛЦЭЭР, ЗЭЭЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2012 оны 3 дугаар сарын 20-ны өдөр байгуулсан “Санхүүгийн хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улсын Засгийн газар, ХБНГУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр”, Монгол Улсын Засгийн газар, ХБНГУ-ын Сэргээн босголт, зээлийн банк хооронд 2012 оны 1 дүгээр сарын 20-ны өдөр байгуулсан “Эрчим хүчний үр ашиг II” төслийн Зээлийн болон төслийн хэлэлцээр, Монгол Улсын Засгийн газар, ХБНГУ-ын Сэргээн босголт, зээлийн банк хооронд 2012 оны 1 дүгээр сарын 23-ны өдөр байгуулсан “Улаанбаатар хотын хүнсний хангамжийг сайжруулах зорилгоор бүс нутгийн тээврийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх” төслийн Нэмэлт зээлийн хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

САНХҮҮЖИЛТИЙН ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газар, Олон улсын хөгжлийн ассоциаци хооронд байгуулсан “Улаанбаатар хотын цэвэр агаар төсөл”-ийн Санхүүжилтийн хэлэлцээрийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2012 оны 05 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Дугаар 37

Улаанбаатар
хот

Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2013 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл батлах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 7 дахь заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1."Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2013 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл"-ийг хавсралтаар баталсугай.

2."Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2013 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл"-ийг "Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтод сууринсан Үндэсний хөгжлийн цогц бодлого", Монгол Улсын 2013 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл болон бодлогын бусад баримт бичиг, хөтөлбөртэй нягт уялдуулан хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /С.Батболд/, Монголбанк /Л.Пүрэвдорж/, Санхүүгийн зохицуулах хороо /Д.Баярсайхан/ болон холбогдох бусад байгууллагад үүрэг болгосугай.

3."Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2013 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл"-ийг баталсантай холбогдуулан дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /С.Батболд/-т даалгасугай:

1/"Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2013 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл"-д тулгуурлан 2013 оны төсвийн төслийг боловсруулж Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

2/"Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2013 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл"-ийн биелэлтийг оны эхнээс жигд хангах зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч, түүний хэрэгжилтийн явцыг бүтэн жилээр гаргаж, Улсын Их Хуралд танилцуулах.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.ДЭМБЭРЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙГ 2013 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ

Д/д	Үрг болон дунда хугацааны бодлогын беримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгур үзүүлэлт	2013 онд хэрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсвэр /гэр бүм төгрөг/	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
НЭГ. ЕСӨЛТИЙН ҮР ШИМШИЙГ НИЙГМИЙН БҮХ БҮЛГҮҮДЭД ХҮРГЭХ МАКРО ЭДИЙН ЗАСТИЙН БОДЛОГО						
Зорилт-1. Эдийн засгийн есөлтийг оролцоотой, хүртээмжтэй болгоход чиглэгдсэн макро эдийн засгийн тэнцвэрт бодлогыг хэрэгжүүлж, эдийн засгийн өндөр есөлтийг хангана.						
1.1 "Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтод сурилсан Үндэсний хөдөлгүүрүүдийн цоть, бодлого" /Цаашид "ҮХЦБ" тах/ Эдийн засгийн өндөр есөлтэд иртэд, нийтийн булагудын ортолцоог дэвжих, дундаж давхарын эзлэх нэмэгдүүлэх;						
Догодоён бүтээгдэхүүн "ДНБ" тах-ийн бодит есөлт нийт /Цаашид "ҮХЦБ" тах/ -						
Нэг хуна ногдох ДНБ-ий хамжээ Нэг хуна ногдох ДНБ-ий амдолпар -						
Нэг хуна ногдох Үндэсний нийт бүтээгдэхүүн /Цаашид "ҮХЦБ" тах-ийн хэмжээ 4730.0 амдолпар -						
Өрслэдэх чадварын үзүүлэлт 4.0 Нэгж -						
Үндэсний хөгжлийн шинэлэглийн хороо /Цаашид "ҮХЦБ" тах/						

Д/Д	Ург болон дунд, хугацааны хөтөл бичиг бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгуп узүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсвэр /тэрбум төгрөг/	Харичах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
1.2	ҮХЦБ-ЫН 5.1.3.1	Бодит эдийн засаг, мөнгө, санхүүгийн харилцан уялдаатай бодлого түвшин хэрэгжүүлж, инфляцийн түвшинг эсчэхгүй байх;	Ажилтгүүдийн түвшин Жини коэффициент	6.1 хувь 0.34-өөс ихгүй	- -	Нийгмийн хамгаалал, хөдөлгөөнийн яам /цаашид "НХХЯ" гэх/ УХШХ, НХХЯ
			Инфляцийн түвшин Бэлтгэх нөөцийн хэмжээ	Зорилтот шатахууны 20 хоногос дээш	8.0 хувийн ихгүй Улсын төсөв 40.0	Санийн яам /цаашид "СЯ" гэх/, Эрээс баялаг, эрчим хүчиний яам /цаашид "ЭБЗХЯ" гэх/ СЯ, ХНС, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрэйн яам /цаашид "ХХДАХУЯ" гэх/, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

Д/д	Үрт болон дунд хугацааны хөтөлбөр, бөрдөгүүн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түүчин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр гэрбум төгрөг	Харчийн байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
1.3	Төсвийн тухай хууль	Төсвийн шинэцгэлтэйтүүрээгүйчүүлж, орон байдлыг давсан зорилцээ зохицой харьцааг хадгалах;	"Сүм хөгжүүлэх сан"-тийн ажиллагааны Уйл хэрэгжилт төсвийн тэнцвэржүүлсэн эзлэх хувь	100 хувь 39.2	-	СЯ
1.4	ҮХЦБ-ын 5.1.2	Татварын шинэчлэлийг эдийн засгийн улдуулан есөвлөгөөн хэрэгжүүлж,	Эрх зүйн сийжруулах ажлын явц	100 хувь 41.2	-	СЯ, ҮХШХ
1.5	ҮХЦБ-ын 5.1.6	Эдийн засгийн өндөр есөвлөгийг томоохон төслийн хэрэгжилтийг алдагдлыг буурулах, гадаад валютын цөвэр албан нөхцийг нээлтгүүлах;	Гадаад худалдааны тэнцлийн ДНБ-д эзлэх хувь Гадаад валютын цвэр албан нөхцийн хэмжээ	5.5 22.7 долоо хоногийн импортын хэрэгжүүтгэгдэх хангах	-	ҮХШХ, Гадаад хөрийн яам ЦВАШИД Монгол банк ЦААШИД "МБ" ГЭХ
2.1	ҮХЦБ-ын 4.8.4	Зорилт-2. Эдийн засгийн өндөр есөвлөгийт хангах санхүүгийн салбарын хөгжлийг олон улсын түвшинд ойртуулж бодлого, арга хэмжээг авч хэрэгжүүнз.	Ул Уурхайгаас орох орлогыг зохицой ашиглах, хүрмтгүүлах асуудлыг болон намэлт, өөрчлөлт тогтолцож	8 хувь -	-	СЯ, НХХЯ,

№/а	Ург болон дунц хүгэцааны хөтөлбөр, бодлогоны баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх чусвэр /тэрбум төгрөг/	Хариучах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
	НИЙТЛИЙН даатгалын үзүүлэлтүүдийн хэрэгжүүлэх,	ШИНЭГЛЭЛТЭЙ оруулаж хууль тогтоожижин төо				ҮХШИХ Санхүүйн зохицуулах хороо /Цавшид “СЭХ”/эх/ СЯ,
2.2	ҮХЦБ-ЫН 5.1.3.2	МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН БАНКНЫ УҮЛ АЖИЛЛАГААГ ЭРЧИМЖҮҮЛЭХ,	ГАДААД ЗАХ ЗЭЭЛД ГАРГАХ БОНДЫН ХЭМЖЭЭ	900.0 ТАРБУМ ТӨГРӨГ	-	ҮХШИХ МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН БАНК /ЦААШИД “МУХБ” ГЭХ/
2.3	ҮХЦБ-ЫН 5.1.3.2	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МЭРГЭЖЛИЙН САН ХАМТЫН ХӨРӨНГӨ ЗҮЙН ОРЧНЫГ БИЙ БОЛГОХ,	ШИНЭР БОЛОВСУУЛЖ, БАГЛУУЛАХ ХУУЛИЙН ТО ХИНЭР БИЙ БОЛОХ ХАМТЫН ОРОУУЛАЛТЫН БАГЛУУЛАГЫН ТОО	50.0 ТАРБУМ ТӨГРӨГ 1 5-ААС ДОСШГҮЙ	50.0 УЛСЫН ТЕСӨВ	СЭХ, ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОГОД ХЭРПИН ЯМ /ЦААШИД “ХЭДЛХЯА”/ЭХ/
2.4	ҮХЦБ-ЫН 5.1.3	МОНГОЛ УЛСЫН ХӨРӨНГИЙН БҮРГТГЭЛТЭЙ ХУУЛИЙН УЛСАД, ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ, ГАДААД УЛСАД БҮРГТГЭЛТЭЙ ХУУЛИЙН УЛСАД АЖИЛЛАГААНЫ БОЛГОЖ, ЗАРИМ ҮНДЭСНИЙ НАГЖИЙН ДАМАЖИХ;	БИРЖИД ЭТГЭЭД ГАДААД ЭТГЭЭД МОНГОЛ ХАРИЛЦАН САНАМЖ БИЧИГ АЖЫН ЯВЦ НАМЖ ГАРГАХЫ ХУВЬЦАА НАМЖ	Олон УЛСЫН ҮНЭТ ЦААСНЫ ХОРООДЫН ГИШҮҮН ХАРИЛЦАН САНАМЖ БИЧИГ АЖЫН ЯВЦ ХАРГАХЫ ХУВЬЦАА НАМЖ	100 ХУВЬ - -	СЭХ СЯ, ТӨРИЙН ӨМЧИЙН ХОРОО /ЦААШИД “ТЕХ”/ЭХ/

Д/д	Урт болон дунд хувьцааны хөгжлийн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түүчин, үр дүн	Хөрөнгийн эх чуусэр /гэрбүүний төгрөг/	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7

2.5	ҮХЦБ-ын 5.2.1.3.1	Үндэсний үйлдвэрлэлийн нэмэгдүүлэх хүрээнд жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхэмчийг зээлийн батлан дэлгүүн арга хэрэгслээр дэмжих;	Зээлийн батлан даалтад хамрагдах аж ахуйн нэгжийн тоо	100-аас доошгийг	Жижиг, дунд үйлдвэрлийн хөжүүлэх сан /лаашад "ЖДУХС" гэх/	ХХААХУЯА, СЯ
-----	-------------------	--	---	------------------	---	--------------

ХОЁР. БОИДТ САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

Зорилт-3. Бодит салбарын хөгжлийг эрчимжүүлэх, металл боловсруулах болон өндөр технологийн аж үйлдвэрийг хөгжүүлэх эрх зүй, эдийн засгийн нөхцөлийг буруулац.

3.1	"Үйлдвэрлэл, технологийн парк болон баатарууд, Дарханы үйлдвэрлэлийн цолцолбор хөгжүүлж, Ундсон чиглэл", Засгийн гардын 2010 оны 1-18 тоотоол	Сайншандын аж үйлдвэрийн цолцолбор хөгжүүлж, Ундсон чиглэл, Засгийн гардын 2010 оны 1-18 тоотоол	Паркийн байгуулах явь зажиграаг паркийн төрөлөөг үйлдвэрийн боловсруулах ажлын явь	100 хувь зажиграаг	100 хувь	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	Тавантогтолойн нүүрс баяжуулах эдийн засгийн үйлдвэрийн хувь чадлын жилийн хөмжээ судалгааг хийж үйлдвэрийг барилж, Ухаахудайгийн нүүрний үйлдвэрийн эргэгтэл хийх,	Нүүрс угаах, баяжуулах үйлдвэрийн хувь чадлын жилийн хөмжээ судалгааны тоо	15.0 сая тонн	-	ЭБЭХЯА
3.2	"Төрөөс газрын салбарын 2017 он хүртэл баримтлах бодлого"	Газрын тоосны хайгуул, ашиглалтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг юмчийн орцоогоотой байгуулах, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн барилын ажлыг эхигүүлэх	Шинэ эх судалгандын тоо	1	-	ЭБЭХЯА, ТӨХ	ЭБЭХЯА, ТӨХ	Шинэ эх судалгандын тоо	Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн барилын ажлыг эхигүүлэх	2	-	Хүчиний хөрөнгө оруулалт
3.3	"Төрөөс газрын салбарын 2017 он хүртэл баримтлах бодлого"	Газрын тоосны хайгуул, ашиглалтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг юмчийн орцоогоотой байгуулах, газрын тос боловсруулах үйлдвэрийн барилын ажлыг эхигүүлэх	-	-	200 0							

Д/д	Ург болон дунд хугацааны баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуул Узүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /гэрбум төгрөг/	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
3.4	"Шинэ байгуулалт" дунд хугацааны зорилтууд хөтөлбөр /Цэшилд "ШББДХЗ Х" тэх-/ийн 4.4.7.1.	Барилгын материалын үйлдвэрүүдийг барилгын материалын лабораторийн служжээг бэлжүүлэх,	Шинээр үйлдвэрлийн тоо	байгуулах	12	322.0 Хувийн хөрөнгө оруулалт, 37.7 Гадаад эх үүсвэр
3.5	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	Дархан-Сэлэнгийн бусийн темрийн худийн ордол түшигтэн хар байгуулах болтгатийн хангах, Эсийн цэвэршүүлэх	Шинээр үйлдвэрлийн тоо	боловсруулах	1	Хувийн хөрөнгө оруулалт, 3.1 Улсын төсөв 37.7 Гадаад эх үүсвэр
3.6	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	Зэсийн баяржамал хайлуплах, цэвэршүүлэх үйлдвэрлийн баяржамал хайлуплах, бэлтгэлийг хангах, нийурснаас шингэн тушиг, хий тарах үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулах.	Шинээр үйлдвэрлийн тоо	боловсруулах	2	Хувийн хөрөнгө оруулалт, 2.9 Улсын төсөв 37.7 Гадаад эх үүсвэр
3.7	ҮХЦБ-ын 5.2.1.2.2	Зүүн босний холимог металлын орадын түхий эдийг боловсруулах үйлдвэрлийн байгуулах судалгаа хийж;	Шинээр үйлдвэрийн тоо	боловсруулах	1	Хувийн хөрөнгө оруулалт, 0.1 Улсын төсөв 37.7 Гадаад эх үүсвэр
3.8	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	Нийурсны лаборатори санд бүрдүүлэх, нэгдсэн сан бүрдүүлэх,	Шинээр судалгааны мэдээллийн байгуулах	боловсруулалт	1 багц	Хувийн хөрөнгө оруулалт, 0.5 Улсын төсөв 37.7 Гадаад эх үүсвэр
3.9	"Төрөөс тооны 2017 он хүртэл	Газрын тоосны бутгалдажүүний неёцийн мэдлийн агуулах, их бүрэн шинжилгээний лаборатори	Шинээр барих агуулахын тоо, багтаамж барж	санд байгуулах, ажлын вэц	105.0 мянган м3	Хувийн хөрөнгө оруулалт, 0.3 Улсын төсөв 37.7 Гадаад эх үүсвэр
					22.0	Хувийн хөрөнгө оруулалт, 0.3 Улсын төсөв 37.7 Гадаад эх үүсвэр

Д/д	Үрт болон дунд бодлогоны баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшинч, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр гэрбум төгрөг	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
3.10	Баримтлах эхлэх; бодлого "-ын 3.5.7 /Цэшид "ГТСБ" гэх/	Зорилт, арга хэмжээ	Шинээр байгуулах лабораторийн тоо	2	1.6 Улсын төсөв	
3.11	"Төрөөс ендер технологийн үйлдвэрийн тайнаар баримтлах бодлого"-ын 4.2.2.2 /Цэшид "ТӨТАУТБ"-тэх/	Орчин үеийн "Өндөр технологийн судалгааны төв" өндөр технологи, инновацийн оруулалтын корпораци" Төрийн эмчилт хүкк-ийг байгуулах,	Шинээр боловсруулах ТЭЗИ-ийн тоо	1	0.1 Улсын төсөв	ҮХШХ, Боловсрол, соёл, шинжээх ухааны яам Цэшид "БСШУЯ" гэх/ ТӨХ
3.12	ТӨТАУТБ-ын 4.2.2.1	Дархан-Сэлэнгийн бус болон Хорд аймагт шинжлэх ухааны парк байгуулах ажлыг эхлүүлэх.	Шинээр боловсруулах шияялгэх ухааны паркийн ТЭЗИ-ийн тоо	2	2.4 Улсын төсөв	ҮХШХ
3.12	"Хувийн хэвшилийн хөхжлийг үндэсний стратеги"-ийн 2.4	Ногоон эдийн засаг, ногоон бизнесийг хөхжуулж үндэсний стратегийг боловсруулах;	Стратемийг ажлын явц боловсруулах	1	2.5 Улсын төсөв	Байгаль орчин, аялал жүүчилгээний яам Цэшид "БОАЖЯ" гэх, СЯ, ҮХШХ
4.1	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	Монгол орны нутаг хэмжээнд судалгай, зурагтал, ерөнхий ажлыг чадавхийг бэхжүүлэх;	Дэвсгэрийн бус геологийн уралдааны судалгай,	1.200000-ны геологийн нүүтийн нутаг дэвсгэрийн уралдааны судалгай,	78 Масштабын урийн нүйтэлэх хувь масштабын урийн нүйтэлэх хувь	15.3 Улсын төсөв
				1.500000-ны геологийн нүүтийн нүйтэлэх хувь	30.2	-
						ЭБЭХЯ

Зорилт-4. Геологийн зураглал, судалгаа, ашигт мантламлын хайгуульн ажлыг эрчимжүүлж, бүтэц зохион байгуулалтыг боловсруоногуу болгоно.

Д/д	Урт болон дунд хүгцэвшины хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх чуусвар /гэрбумын төрийн байгуулалтада	Харинцах байгуулалтада	
1	2	3	4	5	6	7	
4.2	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	Хүний уйл ажиллагаанд өртөх буй газрын орчны өөрчлөлийн судалгаа хийх;	Геологийн албаны тоо хийх аймгийн тоо	Шинээр байгуулах судалгаа	1	Улсын төсөв 1,0	
4.3	ҮХЦБ-ын 5.2.1.1	Монгол орны баруун буюу геологийн судалгаа хийжд хувиралтэй, нэвтрэх боломжтүүг хэсэгт агаарын геофизикийн судалгаа хийх;	Судалгаа хийх газрын хэмжээ, масштаб	2 аймаг	Улсын төсөв 0,2	ЭБЭХЯ	
Зорилт-5. Хөдөө аж ахийн салбарыг эрчимтэй хөгжүүлж, үйлдвэрлэл, үр ашигийг намэгдүүлэх, бүтээгдэхүүнээр хангах чилэл баримтлана.							
5.1	"Хоршоог хөгжүүлэх нийтийн хөтөлбөр"-ийн 3.11 "ХХНХХ" гэх/	Хөдөө аж ахийн гэрэлтэй түүхийн эд болготын нийгүүлэх биржийн улж ажиллагааг эрчимжүүлэх;	Шинээр байгуулах болон эдийн засварыг түүхий ХАА-н биржийн ажиллагааг тогтооржиж эхэлсан байна.	Аймаг сүрт 1	Улсын төсөв 2,1	ХХААХЯ	
5.2	"Монгол Ундсний хөтөлбөрийн 4.2.1.3 /Цаашид "ММҮХ"-гэх/	Малын тэжээлийн үйлдвэр, цехийг бусчан ойнтуулж, хадган тэжээлийн үр чадлыг, таримал тэжээлийн үр чадлыг, тарилалтыг дамжих;	Зээлээр байгуулах малын тэжээлийн үйлдвэр, цехийг бусчан ойнтуулж, хадган тэжээлийн үр чадлыг, таримал тэжээлийн үр чадлыг, тарилалтыг дамжих;	Сэргээнд төрияланыгийн хэмжээ	Оруулах тайлан 25 га	Улсын төсөв 1,0	ХХААХЯ

Д/д	Үрт болон дундаа барилгын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /гэрээр төгриг/	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
5.3	Эрчимжисэн мал аж ахуйн хөтөлийг дэмжих хөтөлбөр	Фермерийн аж ахуйй эрхлэх, өндөр шилтэй малыг үргжийн бийхулахыг дэмжих,	Шинээр байгуулагдах фермерийн тоо	10	2.0 ЖДУХС	ХХААХҮЯ
5.4	МНУХ-ийн 4.4.2.1, 4.4.2.3	Монгол малын ашиг шимийн түвшинг бусчтан тогтоож, үргэлж селекцийн ажлыг зорилжт заж эзээлийн эрээгт хэрэгцээнд нийцүүлэн хөрөгжүүлэх;	Цэм сургалт сайжруулсан малын тооны ессли /өмнөх сантор хөрөгжүүлсан/ нэгжийн намялагдсан тоо	500 үхэр 50 хувь 150	3.75 Улсын төсөв 1.5 Улсын төсөв	ХХААХҮЯ
5.5	МНУХ-ийн 4.3.1	Малын тоо халдварт өвчнөөс урьдчилан сарийн зам, сарийн зам зооноз халдварт зарим өвчнөөс мал сүргийг эрүүлжүүлэх;	Урьдчилсан сарийн зам вакцинируулалтад хамрагдах малын тоо Зооноз халдварт зарим өвчнөөс сэргүүлэх хамжээнд малын тоо	15.1 сая толтой 35.0 Улсын төсөв	- - - - -	ХХААХҮЯ
5.6	УИХ-ын 2011 оны 30 дугаар тогтол МНУХ-ийн 4.2.4.6	Малын гаралтай түүхий бүтээгдэхүүнээ тушаасан малгчад урамшуулалтад шилжүүлжт үйлдвэрт шимижийн гарц, малын ашиг бүртэй, хамтагыг сайжруулах;	Олгосон урамшууллын дүн үнийн Нэгдсэн хамрагдах малын тоо	- - - - -	6.0 Улсын төсөв	ХХААХҮЯ
5.7	МНУХ-ийн 4.1.1.1	Бэлчээрийг зохицостай хамгаалах, нөхөн дэвшүүлэх арга, технологи ашиглах;	Кадастрын зурагтал хийх газар нутгийн хэмжээ сэргээхэд	65-аас доошигий хувь	0.5 Улсын төсөв	

Д/д	Урт болон дундц бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтгаар үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дун	Хөрөнгийн эх үүсвэр /гэрбум төгрөг/	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
			Царцаа болон амьтантай бэлчээрийн талбай	Мөрэгч тэмцэх	1.0 мянган га	2.87 ХХААХҮЯ
			Шинээр тооху богон барих худийн тоо	Улсын төсөв цэг 900 хүдаг	500 уст цэг 900 хүдаг	14.0 Улсын төсөв
5.8	"Хүнсний байдал" Ундэсний хөгжлийн цэвэр төхөөрөмжийн "ХАБУХ" гээд	Усалгатай хөгжлийн навьтуулэх, эргэлтэд оруулах,	Газар тариаланы технологи атаршсан талбай	Услалтнын шинээр засварласан хэмжээ	5.48 мянган га оруулах атаршсан газрын талбайн хэмжээ	Улсын төсөв 3.9 Бусад эх үүсвэр 2.0 Улсын төсөв, 2.0
5.9	ХАБУХ-ийн 14.5	Газар тариалантийн техникийн ургэжилүүлэх, тариимал ургамлын эзлэх үр үрхүүлэг, шинэ сортыг бий болж, нуташуулж;	Сандарт шинчлэлий тариалалт - Уринши - Ургац хураалт	Хүчин чадлын өсөлт, хоногор/ - Тариалалт - Уринши - Ургац хураалт	14-21 хоног 7-10 хоног 25-30 хоног	Улсын төсөв 9.0 ХХААХҮЯ, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
			Газар тариалантийн шинээр байгуулах үйлчилгээний төвийн тоо Дэвижлэгт хамрагдах сорт, сорилтын нээжийн тоо Төмөнний хангажийн хэмжээ	Бусад 1 засварын төв 2 язгуулын нэгж	1 засварын төв 2.0 Улсын төсөв 6 12.0 Улсын төсөв 1.0 Улсын төсөв	ХХААХҮЯ

Д/д	Урт болон дунд хөгжлийн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум тутамд/	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7

5.10 ХАБҮҮХ-ийн 14.8	12.8, Уржил шиммийг сергээх байгаль технологийг нэвтрүүлэх;	Тариалангийн тапбайн хөрсний хамгаалах, некэн орчинд зэптий хийгээх тапбайн хамжээ	Ойн тариалангийн хамжээ ургамал хамгаалалт	Зуравсын тапбайн 2.0 мянган га	Улсын төсөв 2.0	ХХААХУЯ, БОЛЖЯ
5.11 ХАБҮҮХ-ийн 14.5	14.4, Хүлээнж, терөлжсэн эж ахуй болон хүчиний ногсоны мөхөнжжасан зоорь барих;	Бойжкулах шинаэр харьжсан хүлээхийн багтаамж	Шинээр барих хүлээхийн хүлээхийн багтаамж	20.0 мянган м ²	Улсын төсөв 2.0	ХХААХУЯ, Айнай, НИЙСПЛЭЭГИЙН Засаг Дарга
		Хүчиний ногсоны зоорийн багтаамж	Шинээр барих хүчиний ногсоны зоорийн багтаамж	30.0 мянган м ²	Улсын төсөв 20.0 мянган тонн	ХХААХУЯ, БОЛЖЯ

Зорилт-6. Хөнгөн, хүчиний үйлдвэрлэлд орчин үеийн техник, технологийг нутгатуулж, өрсөлдөх чадварыг дээшшуулж, 2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн

6.1 ҮХЦБ-ын 5.2.1.3	Гадаадын чадваргийн хөгжлийн хөгжүүлэхэд дэмжилгээ үзүүлэх;	Зээлд хөгжлийн үйлдвэрээг оёмол, служмэлийн ЖДУ-ийн тоо	Шинээр байгуулах арыс ширийн үйлдвэрийн тоо	Байгуулдах 20-ос дошигий нэмжил, 1 шарийн үйлдвэрийн тоо	Улсын төсөв, Бусад эх үүсвэр 2.0	ХХААХУЯ, ЗТБХБЯ
6.2 ҮХЦБ-ын 5.2.1.2	Хөгжлийн технологийг нэвтрүүлэх;	Гадаадын чадваргийн хөгжлийн хөгжүүлэхэд дэмжилгээ үзүүлэх;	Хөчини ноосоор барилгын материал үйлдвэрийн үйлдвэрийн тоо	Гадаадын чадваргийн хөгжлийн хөгжүүлэх үйлдвэрийн тоо	Улсын төсөв, Гадаад эх үүсвэр 0.4	ХХААХУЯ, БСШ/Я

Д/д	Үрг болон дундад хөгжлийн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгур үзүүлэлт	2013 онд хувь түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /гэрбум төгрөг/	Харчийн байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
6.3	ҮХЦБ-ЫН 5.2.1.2	Бусийн түлгүүр төв, зарим аймаг, хотод аж үйлдвэрийн парк, жижиг, дунд үйлдвэрийн кластер судалгаа хийх;	Шинээр боловсруулах ТЭЗҮ-ийн тоо	3-аас доошгүй	0.5 Гадаад эх Уүсвэр, 3.9 Бусад эх үүсвэр	ХХААХУЯ, ЭБЭХЯ, ҮХШХ, Нийслэлийн Засаг дарын Тамын газар /цаашид “НЭДТТ” гэх/ Холбогдох аймгийн Засаг дарга
7.1	ҮХЦБ-ЫН 5.3.5.1	“Монгол Улсын хүчин амьны нутагшил, сурьшил, үзүүлэлтийн өрөнхий төслийн тоо” ийг боловсруулж дуусах.	Боловсруулах төслийн тоо	1	0.94 Улсын төсөв	ЗТБХЯ
7.2	ҮХЦБ-ЫН 5.3.5.3	“Шинэ бүтээн байгуулалт” дунд хугацааны зорилтог хөгжлийн тоо хүрээнд 100 мянган албаны орон сууцыг барих ажлыг үргэлжлүүлэх;	Орон суучны хамрагдах өрхийн тоо	1000	390.0 Улсын төсөв МУХБ	
		Шинээр оруулах түрээсийн орон сууч	Шинээр ашиглалтад 900 өрх	45.0 Төр, хувийн хэвшийн түншлэл	ЗТБХЯ, СЯ, Орон сууц, санхүүжилтийн корпораци	
		Шинээр барих ахмадын орон сууч	180 өрх	10.0 Улсын төсөв		

Зорилт-7. Хүн амьн нутатшил, суурьшил, бус нутгийн зохицой тогтолцоонд тулгуурлан хот, сууринг хөтөлжүүлж, хүн амьн ая тухтай амьдрас нөхцөлийн бүрдүүнээс.

Д/д	Үрг. болон дүнд хягцааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /Гэрээний төгрөг/	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
7.3	Засийн газрын 2012 оны 83 дугаар тоогоол	Төрийн албан хаагчдын орон суучны хангамжийг сайнруулах;	Жилийн санкхүүжилтийн хэмжээ	15 хувь	40.0 Улсын төсөв	ЗТБХЯ, СЯ, МУХАС
7.4	ШББДХЗХ-ийн 4.4.6.2	"Сум дундын төв" хэрэгжүүлэх;	Ерөнхий барилгын тоо	13 төвлөвөгөө, зураг төслийн тоо	1.8 Улсын төсөв	ЗТБХЯ
7.5	ҮХЦБ-ын 5.3.5 ШББДХЗХ-ийн УАТ-ний 4.4.1.1	Улаанбаатар хотын төвлөгөөний тодотгын бусилэл, инженер хөдөлгүүр ишигэлжүүлэх зураг төслөв боловрууллах;	Ерөнхий хотын дадуу бүсилэл, инженер геологи, газар нарийвчлсан зураг төслөв боловрууллах;	5 боловруулах зураг төслийн тоо	2.5 Улсын төсөв	ЗТБХЯ, НЭДТТ
7.6	ҮХЦБ-ын 5.3.5.1	Агаарын зурагаар Монгол Улсын нутаг давсэрийн зарим хэсийг 1.25000-ны масштабтай байр зүйн зурагчуллах;	Хамрагдах газар нууцийн хэмжээ	45 хувь	10.1 Улсын төсөв	ЗТБХЯ, СЯ
Зорилт-8. Эдийн засгийн онд өсөлтийг дэмжсэн, өрсөлдөх чадварыг наамждуулэх дэд бутийн салбарыг хөгжүүлнэ.						
8.1	ҮХЦБ-ын 5.3.1.4	Стратегийн орд газруудыг холбосон төмөр замын сүлжээг заржжай тайгуулж, чадлыг наамждуулэх;	Тавантолгоий-Зүүнбаян Сайншанд төмөр замын суурин дэд хэрэгжилтийн хувь	60 чиглэлийн төмөр замын суурин дэд хэрэгжилтийн барилгын ажлын	400.0 Төр, хувийн хэвшийн туншлэл	
			Тавантолгоий-Ганзуун сухай чиглэлийн төмөр замын суурин дэд бутийн хэрэгжилтийн хувь	30 чиглэлийн төмөр замын суурин дэд хэрэгжилтийн ажлын	220.0 Төр, хувийн хэвшийн туншлэл	
			Нарийнхүхийт-Шивээхүрэн чиглэлийн төмөр замын дэд бутийн	30 суурин дэд	32.0 Төр, хувийн хэвшийн	ЗТБХЯ, ТӨХ

Д/д	Үрг болон дунд хөгжлийн бөхийн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх чуусвэр /Гэрбум таграг/	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
			Барилгын хэрэгжилтийн хувь ажлын Шинээр боловсруулах темер замын үрдчилсан ТЭЗҮ, ТЭЗҮ, зураг төслийн тоо	1 үрдчилсан ТЭЗҮ 1 ТЭЗҮ 1 зураг төсөл	36.6 МУХБ Гадаад эх чуусвэр 5.0 Улсын төсөв	Туншлэл 3ТБХБЯ
8.2	ҮХЦБ-ЫН 5.3.1.7	Улаанбаатар хотод ачаа Тээврийн байгуулах нэгдсэн терминал бэлтгэлийн хангах;	Шинээр боловсруулах ТЭЗҮ-ийн тоо	100 хувь	12.0 Улсын төсөв	3ТБХБЯ
8.3	"Транзит Монгол хөтөлбөр"-ийн 5.3.1, 5.3.3	Аэийн авто замын холбогдоон АН-3, АН-4 чиглэлийн авто замын барьж байгуулж,	Чойр-Замын-Үуд, Чиглэлд ашиглалтад оруулах авто замын урт	300 км	69.23 Гадаад эх чуусвэр, Улсын төсөв	3ТБХБЯ
8.4	ҮХЦБ-ЫН 5.3.1.2	Аймгийн төвүүдийг нийслэлтэй хатуу хүчинтэй авто замаар холбох,	Ярант-Ховд-Өлгий-Улаанбаатшант чиглэлд ашиглалтад оруулах авто замын урт	213.8 км	42.2 Гадаад эх чуусвэр, Улсын төсөв	3ТБХБЯ
			Ашиглалтад оруулах авто замын урт	826 км	390.0 Улсын төсөв	3ТБХБЯ

Д/д	Урт болон дундцад хэргаачлын бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгур Узлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/	Харийчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
		Мянганы зам хэргжүүлэх;	Теслийг үргэлжүүлэн дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрийн эхийн эзлэжкинд хүрээнд барих замын авто ажлын хэрэгжилт	Шинэ бүтгэн байгуулалт дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрийн эхийн эзлэжкинд хүрээнд барих замын авто ажлын хэрэгжилт	30 хувь	193.9 МҮХБ
8.5	ШББДХЗХ-ийн 4.1.2.5	Улаанбаатар хотод шинээр авто зам, гүрэн гарын барих, өргөтгөх ажлыг зохион байгуулах;	Шинээр барих барих болон гүрэн үргэлжлэх гарцын тоо	Шинээр барих авто замын урт	6	134.4 Гадаад эх үүсвэр
		Нийиспал, инженерийн дэд бүтцийг сайжруулах ажлыг үргэлжүүлэх;	Өртөгтэл, шинэчлэлт хийх авто зам болон гүрний урт	Өртөгтэл, шинэчлэлт хийх авто зам болон гүрний урт	60.1 км	63.1 Нийисэлийн авто замын сан
	ШББДХЗХ-ийн 4.1.2	Нийиспал, инженерийн дэд бүтцийг сайжруулах ажлыг үргэлжүүлэх;	Орон нутагт ашиглалтад оруулах шугам служжэний урт	Орон нутагт ашиглалтад оруулах шугам служжэний урт	100 км 469 у/м	177.0 Нийисэлийн авто замын сан
			Шинээр ашиглалтад оруулах усан хангажийн барилга, байгууламжийн тоо	Шинээр ашиглалтад оруулах усан хангажийн барилга, байгууламжийн тоо	3000 м	11.5 Улсын төсөв, Гадаад эх үүсвэр
			Өртөгтэл шинэчлэлт хийх цэвэр, бокир усны шугам суржээ, цэвэрлэх байгууламжийн тоо	Өртөгтэл шинэчлэлт хийх цэвэр, бокир усны шугам суржээ, цэвэрлэх байгууламжийн тоо	4	5.0 Улсын төсөв
				5 сум, суурин	20.0 Гадаад эх үүсвэр	ЗТБХ5Я

№	Урт болон дундаж бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгуйр Узувлалт	2013 онд хүрэх түшин, чадлын төгрөг	Хөрөнгийн эх үүсвэр гэрбум төгрөг	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
8.7	ҮХЦБЫН 5.3.1.7, ШББДХЗХ-ийн 4.4.25	Улаанбаатар хотын нийтийн тээврийн үйлчилгээний тээврийн шинэ төрөл систем нэвтрүүлэх ажлыг эхлүүлэх;	Замын дэд бүгчийн барилгын зураг төслийн явл	100 хувь	18.0 Гадаад эх үүсвэр	ЗТБХБЯ
8.8	ШББДХЗХ-ийн 4.4.5.26	Нийтийн тээврийн үйлчилгээнд №А- 800F затварын дуобус үйлдвэрэлн гарах;	Шинээр дуобусын тоо уйлдвэрэх	60	10.0 Улсын төсөв	ЗТБХБЯ
8.9	ҮХЦБЫН 5.3.1.5	Агаарын тээврийн дэд бүгчийн хөгжүүлэлт, үйлчилгээг өргөнжүүлэх улсын зах зээлд өрөөндөх чадварыг намэгдүүлэх;	Төв амьгийн Хөшигийн хөндийн олон улсын нийсэх буудлын барилгын ажлын явл	30 хувь	13.0 Улсын төсөв	ЗТБХБЯ
8.10	ҮХЦБЫН 5.3.1.6	Далайн тээврийн комплани байгуулан, гадаад датайд худалдаа тээврийн үйл ажиллагааг эрхэг,	Даланзадгадын Гурвансаажан олон улсын нисэх буудлын барилгын ажлыг эхлүүлэх	Барилгын ажол эхэгсэн байх	12.0 Улсын төсөв	
8.11	Эрчим хүчиний түхай хууль	Эрчим хүчиний салбарыг зах зээлийн зарчмаар ажилтуулах хангах;	Ажлын төв	1	0.667 Улсын төсөв	ЗТБХБЯ
8.12	ШББДХЗХ-ийн 4.4.2.3	Улаанбаатар хотод Их тойруу 220, 110 кВ-ын цэхилгээн дамжуулахад станцы болон ДЦС-5 барих ажлыг эхлүүлэх;	Шинээр барих дад. станцын тоо “ДЦС-5”-ийн ажлын гүйцэтгэл	4	2.5 Улсын төсөв, гадаад эх үүсвэр	ЭБЭХЯ, СЯ
8.13	“Монгол Эрчим Нэгдсэн хөтөлбөр” цаашид	Тавантолгойн нүүрсний одыг тушиглан цахилгаан станцы барих ажлыг эхлүүлэх;	Гүйцэтгэгийг сонгон гарээ байгуулах ажлын явл	100 хувь	-	ЭБЭХЯ

Д/д	Урт болон дунд бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /эрөбмөг төгрөг/	Харилцаж байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
8.14	ШББДХЗХ-ийн 4.4.2.1	"Муэхнсх" тэх				
8.15	Нийслэлийн агаарын бодхирдлын хувь	ШББДХЗХ-ийн хувцасуулах хангамжийн байгуулалт цахилгаан хангамжийн зураг төслийн боловсруулах;	Улаанбаатар хотын гэр барилгахуулах хүрээнд цахилгаан хангамжийн дэд бүтцийг барж байгуулалт шинаэ суршын цахилгаан хангамжийн зураг төслийн боловсруулалт;	Цахилгаан хангамжийн дэд бүтцийг барж байгуулалт эжлийн явц цахилгаан хангамжийн зураг төслийн боловсруулалт;	50 хувь 30 хувь 30 хувь	Улсын төсөв Улсын төсөв Улсын төсөв
8.16	Муэхнсх	Орон нутгийн сайжруулалт;	Улаанбаатар хотод улирлын горимдор ажиллах дулааны эх Усвэр барих, хязгааралтны бусийн тэр хороолтын айл аргааралтны бусийн тэр хороолтын нэмэгдүүлэх,	Цахилгаан хангамжийг хангамжийн хоногдох ерхийн тоо Цахилгаан хангамжийг хоногдох ерхийн тоо Цахилгаан хангамжийг хоногдох ерхийн тоо	10 Гаг/цаг 8737 3	Улсын төсөв 30.0
8.17	"Сэргээгдэх эрчим хүчиний учэсний хөтөлбөр" Цэшид "СЭХХХ" гэх-ийн 4.8	Сэлэнгэ мөрний сав газарт 300-350 MB-ийн том чадлын станц барих ажлыг эхлүүлэх;	Барилгын ажлын явц станц барих ажлыг эхлүүлэх;	15 хувь	Улсын төсөв, гадавд эх үүсвэр	
8.18	СЭХХХ-ийн 4.7	Монгол орны нэхцэлдэг тохиросон нарын цахилгаан станц судалгааных;	Шинээр хийх судалгааны тоо	1	0.5	Эрэхий, УХШХ

Д/д	Урт болон дунд бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгуйр Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түүчин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсээр [Гэрбүрий төрөг]	Харчихаас байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
Зорилт-9. Эдийн засгийн эрчимтэй өсөлтийг хангахад чиглэсэн мэдээлэл, харилцаа холбоо технологийн дэд бүтцийг бий болгоно.						
8.19	СЭХХХ-ийн 2.1.3	Сайншандын салхин паркийг барьж, төвийн эрчим хүчэй холбох,	Шинээр байгуулахаа салхин паркийн хүчин чадал	52 МВт	93.7	ЭБЭХЯ, СЯ, ҮХХХ
9.1	"Өндөр хурдны ертөн зүрвасны сүлжээ хөтөлбөр	Монгол Улсад өндөр хурдны найдаантай, үндэсний хэмжээний холбооны байгуулж,	Шинээр боловсруулсан хурдны сүлжээний ТЭЗҮ болон наадсан холбогдох аймийн төвийн тоо	1 ТЭЗҮ 3 аймийн төв	15.5	Улсын төсөв Мэдээлэл, шудан, хариулсаа холбоо, технологийн газар цашид -МШХХ- гэх/
9.2	"Радио төлөвлөлийн өргөн Нэвтрүүлийн тохион тенхололд шилжүүлэх" үндэсний хөтөлбөр	Тоон радио өргөн дамжуулах сүлжээг байгуулах;	Интернет протоколд суриссан түгээж сүрьеэд сүлжээнд холбогдох сумын тоо	55	3.7	Улсын төсөв МШХХ
9.3	УХЦБ-ын 5.3.4	Сансрын холбооны хиймэл датуулж хөөрөх эхийн болтээлийт хангах;	Тоон радио өргөн нэвтрүүлийн станцын станци шинээр нэвтрүүлийн станци шинээр боловсруулж газрын тоо	Нийислэл, 4 аймаг	6.5	Улсын төсөв МШХХ
9.4	"Өрх бүрт шуудан хөтөлбөр"-ийн 2 дугаар зорилт	Шүүдэнгийн салбартаар шинэ төрлийн үйлчилгээг нэвтрүүлэх;	Орон зайн дагуулж санчийн дэд болгох зэвлэлийн авц	30 хувь бий	3.0	Улсын төсөв МШХХ
			Электрон хувилыг холбогдох төхөөрөмж суриснуулах аймийн тоо	10		
			Шүүдэнийн боловсруулах зураг ажлын явц	100 хувь	1.0	Улсын төсөв МШХХ

Д/д	Урт болон дундц хугацааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
9.5	УИХ-ЫН 2011 ОНЫ 61 ДУГЭР ТОГООЛ ҮЙЛЧЛЭГЭЭР ТӨРГӨТӨХ;	Цахим гарын үсэг, цахим нэг цонхыг терийн бүх үйлчилгээнд нэвтрүүлж, цахим технологид тулгуурласан терийн үйлчилгээг өргөтөх;	Зөвшөөрөл оптох ажлын явл Төрийн байгууллагудын служээнд мэдээллийн аюулгүй техөөрөмж сууринуулах ажлын явц Цахим үнэмлэх училч техөөрөмжийг төрийн бүх байгууллагад сууринуулах ажлын явц	100 хувь 100 хувь 100 хувь 100 хувь	0.3 4.0 10.0 0.5	Улсын төсөв Хувийн хөрөнгө оруулалт Улсын төсөв Улсын төсөв
ГУРАВ. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, БУС НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО						
10.1	Ур амьстальны өөрчлөлтөд дасан зөхицэний хамгаалалтаа. ҮХЦБ-ЫН 6.1.6	Хүрээлэн буй орчны мониторингийн бажижуулж, супхээг шинчлэлтэй хийх;	Шинээр лабораторийн тоо	байгуулах 11	1.07 Улсын төсөв	
10.2	Цаг радарьн станцын сууринуудын үүрэн зориулалтын суурин	Шинээр станцын тоо	50 2	1.35 0.2 Улсын төсөв		БОАЖЯР
10.3	Үр амьстальны өөрчлөлтөд нэн эмзэг зарим голын садд	Цаг радарьн станцын тоо	2	28.0 Гадаад эх үүсвэр		БОАЖЯР
		Хэрэгжүүлэх хэмжээний тоо	2	0.5 Гадаад эх үүсвэр		БОАЖЯР

Д/д	Урт болон дүнчэг, хөгжлийн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгаруулалт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсвэр гэрбүү төгрөг	Харичах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
	Хөтөлөлбөр /даашид "ҮҮРҮҮХ" газ/	Тушингласэн дасан зохицох арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;	Этийн голын усан сан байгуулж болтэй эжлын явц	100 хувь	-	ЭБЭХЯР, БОАЖЯР
10.4	УАӨҮХ-ийн үйл ажиллагааны төвлөгөөний 3.1	Цэлжилгүй тэмцэх ажлын үр дүнг ТЭЗҮ чиглэлээр дэшигүүлэх болөвсруулах;	Шинээр боловсруулж ТЭЗҮ-ийн тоо	7	0.4 Улсын төсөв	БОАЖЯР, ЭБЭХЯР, Шинжлэх ухааны академи
10.5	ҮХЦБ-ын 6.4	Ойг нөхөн сэргээх, шавьжид идээдсан талбайд ойнжуулж хийх;	Мод. сөвтгийн үр бэлтгэх талбайн хэмжээ Улсын Урийн нээлийн бэлтгэсэн мод, сөөнний үр хэмжээ	120 га 1.5 тн	0.03 Улсын төсөв	БОАЖЯР
			Тарьц сүүглэгэн тоо	45.0 сая суулгац	1.0 Улсын төсөв	
			Гамшигт ёртсон бүсэд ойнжуулж хийх хэмжээ	15.0 мянган га	5.0 Улсын төсөв, гадаад эх үсвэр	
10.6	ҮХЦБ-ын 6.4	Хиймэл дагуулын болон ортофото тооллого, мониторинг хийх.	Ойн зохион байгуулалт хийх талбайн хэмжээ	23.1 сая га	5.0 Улсын төсөв	БОАЖЯР
10.7	"Үндэсний агуулгүй байдлын үзлэх баримтлалын" 3.5.3.3	Ойн менежментийг хөнөөлт шавьж, өнчөөс урьдилсан сэрийлэх тэмцэх ажилд дэвшилгээт техник, технологи нэвтрүүлэх;	Арилгачны отголт болон цээрэгтээ хийх талбайн хэмжээ Ойн хөнөөлт шавьж, өвчиний судалгаа хийх тархалтын Ойн хөнөөлт шавьж, 2.0 сая га	29.5 мянган га 0.39 Улсын төсөв	0.1 Улсын төсөв	БОАЖЯР
			Өвчинтэй тэмцэх талбайн хэмжээ	150.0 мянган га	5.8 Улсын төсөв	

Д/д	Урт болон дунд хугацааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтгаар Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, түр дун	Хөрөнгийн эх үүсвэр [тээврим төгрөг]	Харчиж байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
10.8	УХЦБ-ын стратегийн зорилт 1	Элэгдэж, эвдэрсэн газрын хөрсний нөхөн сэргээлт хийх байгуулж,	Нөхөн сэргээлт хийх табайн хэмжээ	1.65 мянган га	Улсын төсөв	БОАЖЯ, ЭБЭХЯ, Мэргэжлийн хангатын өрөнчийг газар цдашид "МХЕИ" газх/
10.9	"УС" хөтөлбөрийн 1,1, 1.2, 3.2	Газрын доорхи усны эх үүсвэрийн хийгүүдийн зорилт, ажлыг зохион байгуулах,	Усны нөхцлийн цогцолбор байгуулах ГЭЭЗ-ийн тоо	2	Улсын төсөв	БОАЖЯ, СЯ
		Газрын хийгүүдийн зорилт, ажлыг зохион байгуулах;	Ус хуримтуулах, усны нөхцлийн зорилт, ажлыг зохион байгуулах;	8	Улсын төсөв	БОАЖЯ, СЯ
10.10	"УС" хөтөлбөрийн 1.6, 1.2, 3.2, 3.3	Усны эх үүсвэрийн хамгаалалтыг сайжруулж, усны нөхцлийн хангатын шинжилгээний сүлжээг өргөтөх;	Хөв цөөрөм байгуулах судалгаа, зураг төслийн тоо	3 судалгаа 5 зураг төсөл	Улсын төсөв	БОАЖЯ
			Шинээр байгуулах хөв цөөрөмийн тоо	5	Улсын төсөв	БОАЖЯ
			Шинээр сууринтуулах газрын генераторын тоо	10	Улсын төсөв	БОАЖЯ
			Эхийг нь хамгаалах булаг шандын тоо	140	Улсын төсөв	БОАЖЯ
			Шинээр байгуулах барилга тоог төхөөрөмж ажлын явц	100 хувь	Улсын төсөв	БОАЖЯ

Д/А	Урт болон дунд, хугацааны хөтөлбөр, бодлогоны баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсвэр /тэрбум төгрөг/	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
10.11	ҮХЦБ-ЫН 6.5	Нэн ховор ховор албаны тоо тогтолцоог сэргээх, амьдрах орчин доройлохос саргилэх, тэдгээрний санг хамгаалах;	Нэн ховор ховор албаны тоо тогтолцоог сэргээх, амьдрах орчин доройлохос саргилэх, тэдгээрний санг хамгаалах;	Нэн ховор ховор албаны тоо тогтолцоог сэргээх, амьдрах орчин доройлохос саргилэх, тэдгээрний санг хамгаалах;	1 Бадана худийг зориудаар өсөн үржүүлэх туришлтын төвийн ТЭЗҮ-ийн тоо Шинээр байгуулж төвийн тоо	1 Улсын төсөв БОАЖЯ
10.12	ҮХЦБ-ЫН 6.5	Ургамлын нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, тогтвортой ашиглах, генийн санг байгуулж бүрдүүлэх;	Ургамлын нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, тогтвортой ашиглах, генийн санг байгуулж бүрдүүлэх;	Шинээр байгуулж багасгийн тоо Шинээр хийх ургамлын судалгаа шинжилгээний плаатацийн тоо	1 Улсын төсөв БОАЖЯ	
10.13	ҮАБЗ-ИЙН "Биоаюулгүй байдлыг хангах тайлар авах зарим арга хэмжээний тухай" зөвлөмж	Биоаюулгүй байдлыг хангах хүчин чадлыг намэдүүлэх;	Биоаюулгүй байдлыг хангах хүчин чадлыг намэдүүлэх;	Шинээр байгуулж 3 дугаар зэрэглэлийн лаборатори	1 Улсын төсөв БОАЖЯ	
Зорилт-11. Агаарын бокхрдол, орчны доройлтыг бууруулж, байгаль орчинд элэйт яялал жуулчлалыг хөгжүүлэн, газар нутгийн тусгай хамгаалалтын үйл ажиллагааг бэхжүүлнэ.						
11.1	ШББДХЗ-Х-ИЙН 4.4.5	Агаарын бокхрдолыг бууруулах хамжээг чангарыг агаараар урамшуулж, агаараар углижүүлж, сайжруулж,	Агаарын бокхрдолыг бууруулах хамжээг чангарыг агаараар урамшуулж, агаараар углижүүлж, сайжруулж,	Түүхий нүүрний хэрэглээг бууруулах Хийн түвшинд шилжих өрх	50.0 мянган өрх 10.0 мянга	8.0 Улсын төсөв Цэвэр агаарын санг

Д/д	Урт болон дундч хугацааны хөтөлбөр, бодлогоны баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн		Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/	Харичууч байгууллага
				5	6		
1	2	3				7	
		Улаанбаатар байгууламжийг хорхирлын бууруулах;	хотын нэмэгдүүлэх, хөрсний хөтөлбөр	ногoon байгуулах, тээвэрлэх бокирдлыг хэмжээ	шинаар байгуулах, цээрэлжүүлэх тапбайн	1.6 мянган га	2.0 Улсын төсөв, Нийслэлийн төсөв
				Арчилга хамгаалалт хийх тапбайн хэмжээ	0.65 мянган га	0.8 Улсын төсөв, Нийслэлийн төсөв	
				Ариун байгууламжийг саижуулах хамрагдах өрхийн тоо	10.0 мянга	6.0 Улсын төсөв, Нийслэлийн төсөв	
11.2	"Удаан задардаг органик бокирдуулагчийн түхай" үндсний хөтөлбөр	Аюултай байгууламж төвлөрсөн хангах;	хог байгуулах, цэг байгуулах	устгах хөгийн бэлтгэл	шинаар байгууламжийн ажлын явц хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах судалгааны тоо	100 хувь	5.5 Улсын төсөв
11.3	ҮХЦБ-ын 5.2.1.5	Орон нутагт тушинглэсэн текслэл хэрэгжүүлэх;			шинаар экотуризмын бүтээгдэхүүний тоо	1 - 2	5.5 БОАЖЯ, Эрүүл мэндийн яам /даашд "ЭМЯГ гэх/ НЭДПТ
11.4	MХЗ-ын 7 дугаар зорилт	Газар нутгийг тусгай шинаар захиргааны хамгаалалтын сайркуулах;	авах, мердэжилтүүд ажиллах	хамгаалалтад авах хамгаалалтын нэхцэнийг захиргаа боловн хамгаалачийн байрны тоо	1.0 сая га 4 хамгаалалтын захиргаа байгаль 10 байр	0.05 Улсын төсөв 0.225 Улсын төсөв	БОАЖЯ

Зорилт-12. Чөлөөт бусийн үйл ажиллагаат эрчимүүлнэ.

Д/Д	Үрт болон дунд бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгуйр Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түүшин, чадлын төрөл	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төрөл/	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
12.1	ҮХЦБ-ын 8.1.1.2	"Цагааннуур" худалдааны чөөтөт бусийн Шалган нэвтрүүлэх барилга байгууламжийн гүйцэтгэх;"	Ажлын авц	100 хувь	3.5	
Замын-Уудийн эдийн заслийн чөөтөт бусийн үнисэн дэд бүтцийг байгуулж, 2 дахь шатны ажлын судалгааг эхуулж;						
		Судалгааны ажлын явц	100 хувь	3.9	Улсын төсөв	
Чойрын чөөтөт бусийн үндсэн дэд бүтцийн ажлыг хийж гүйцэтгэх;						
		Зураг төслөл боловсруулах ажлын явц	100 хувь	0.79	Улсын төсөв	
Алтанбулагийн чөөтөт бусийн дэд бутаа, барилга байгууламжийг барьж байгуулж,						
		Ажлын авц	100 хувь	42.0	Улсын төсөв	
ДӨРӨВ. ХҮНД ӨГӨӨЖТЭЙ НИЙГМИЙН БОДЛОГО						
Зорилт-13. Бага, дунд боловсролын агуулга, стандарт, хөтөлбөр, сурх бичиг, орчин, хүний неөөийн чадавхийг олон улсын хийшигт нийцүүлэн чөшгөлжүүлж, эрсдэлэх чадвартай болгоно.						
13.1	ҮХЦБ-ын 4.4.2	Бага, дунд боловсролын стандарт, сургалтын хөтөлбөрийг Кембрикийн нийцүүлэн хөтөлбөр стандарт, оплон улсын стандарт, хөтөлбөртэй уялдуулах, багш балтгэх, сурх бичийг шинэчлэх;	Кембрийийн хөтөлбөрт шинэчлэх хөтөлбөр	1-12 дугаар антйн зарим хийээтийн хөтөлбөр	1.5	
		Багш балтгэх ажлын явц	40 хүртэл хувь	Улсын төсөв		
		Сурх бичигийг шинэчлэх ани	6, 11 дүгээр андийн бүх сурхын бичиг	1.5	БСШУЯ	
			6, 11 дүгээр андийн бүх сурхын бичиг	2.0		
13.2	ҮХЦБ-ын 4.4	Багш нарын мэргэжлийг дээшишүүлэх, түндээ зайнлыг сургалтыг ашиглаж боломжийг бурдлуулж;	Мөргэжил дээшишүүлэх хамрагдах багшийн тоо	2.0 мянга	0.8	Улсын төсөв
						БСШУЯ

Дд	Үрт болон дунд хувьцааны хөтөлбөр, бөдөлгүйн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түшүүн, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсвэр гэрээдүйн төгрөг	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
			Онлайн сургалтын нэхцэл бүрдүүлэх ёжлын явц	100 хувь	1.0	Улсын төсөв
			Шинээр наэж ажиллуулах цахим хуудас, портальн тоо	1 портала цахим хуудас	1.0	Улсын төсөв
13.3	"Багши балтгэх, Мэргэжлийн дээшлүүгэх үндэсний хөтөлбөр" /Цавшид "БҮМДҮХ" газ/ийн 3.9.2, 3.9.2, 3.11.2, 3.12.3	Кембрижийн ерөнхий боловсролын хөтөлбөрөөр Монгол, англи хэлээр хичээллэдэг сургуульдыг бий болгох;	Монгол, англи хэлээр хичээллэх сургуулийн тоо	7	5.8	Улсын төсөв БСШУЯ
13.4	Сүртуулийн өмнөх насны болон хүхүүдийн сургуулийн сургуулалтадаас орчин гэрээдүйн төрөлжүүлэхийн 3.9.2, 3.11.2, 3.12.3	Сүртуулийн өмнөх насны болон хүхүүдийн сургуулийн сургуулалтадаас орчин гэрээдүйн төрөлжүүлэхийн 3.9.2, 3.11.2, 3.12.3	Шинээр барих болон өргөтгэх цээрэгтэг, дотуур байрны тоо	15 сургууль 40 цээрэлэг 10 дотуур байр	59.0	Улсын төсөв БСШУЯ
			Эрүүл ахуй, ариун цэврийн норм, нормативын хангайт	20 хүртэл хувь	10.6	Улсын төсөв
13.5	Сургачдыг зам тээврийн осол, гэмт халдлагас хамгалах, аюулгүй байдлыг нь хангахн тулд төрийн эмчилтэйн бий болгох туршилх	Автобусны болох сургуулийн тоо	20	1.4	Улсын төсөв БСШУЯ	
13.6	Ерөнхий боловсролын сургууль зуруул ахуй, аюулгүй байдлын баталгаат	Улаанбаатар хотод шинээр барих хүнсний улдээр	1	6.0	Улсын төсөв БСШУЯ	

Д/Д	Үрт болон дунаа хугацааны хөгөлбөр бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтгаалж түүхийн	2013 онд хэрэг түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсүүрээр гэрбум төгрөг	Харчийн байгууллага
1	2	3	4	5	6	7

13.7	ҮХЦБ-ын 4.4.1 4.4.2	Хөхжлийн боловсролын үйлчилгээнд боловсруулж боломжийг нэмэгдүүлэх;	хангасан хангасны "тогтолцоо бухий удийн холбоны үйлчилгээг бий болгох; бэрхшээлтэй хүүхэд хамрагдах нэхцэлийг бурдаулэх сургуулийн тоо Цэцэрлэгийн тоо	Хөдөөгийн сургуулийн гап тогооны тахьеөвлийн шинэчлэлт Хөхжлийн барьшигээлтэй хүүхэд суралцах нэхцэлийг бурдаулэх сургуулийн тоо Цэцэрлэгийн тоо	100 хувь тоног 20 10	Улсын төсөв 4.0 0.4 Улсын төсөв БСЦУЯА
13.8	ҮХЦБ-ын 4.4.4.2	Мэдээлэл харилцаа технологийг сургалтад ашиглах сурье нэхцэлийг бурдаулэх;	холбооны сургуулийн тоо	Автобусны уйличилгээтэй болгох тусгай сургуулийн тоо Нэг компьютерт ногдох сурагчдын тоо	5 19	Улсын төсөв 0.7 Улсын төсөв 3.0 Улсын төсөв БСЦУЯА
			Интернетад сургуулийн тоо	Холбогдох	120	
Зорилт-14. Сургалтын орчныг олон улсын стандартад нийцүүлахийг зорьж, дээд болон мэргэжлийн боловсролын чанар, үр аштийг дээшлүүлж, боловсролын үйлчилгээнд тэгш хамрагдах боломжийг бурдаулна.						
14.1	"Боловсрол" Унадсаный хөгөлбөр	Гадаадын өндөр хөгжлийн орнуудаас нарийн мэргэжлийн судлаач баш Уржажилтуулсах замжих;	Дэлхийн наар хундтай сургуулиас урж башийн тоо	10	2.0 Улсын төсөв БСЦУЯА	
14.2	Засгийн газрын 2010 оны 149 дүгээр толоопол	Их сургуулийг хотхон хэлбэрээр жижүүлэх ажлыг эрчимийн замжихаас;	Барилга байгууламжийн ажлын явц	40 хүртэл хувь	200.0 Улсын төсөв, Гадаад эх үсүүрээ	БСЦУЯА
14.3	Боловсролын тухай хувийн 42.4; 43.2.1;	Төрийн ёмийн их, дээд сургуульд засварлах дотуур байрны тоо	13	1.5 Улсын төсөв БСЦУЯА, хэдийн		

Д/д	Урт болон дунд хугацааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтгар Узувлагт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дун	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7

14.4	Заслийн газрын 2011 оны 326 дугаар тоогоол	Мэргэжлийн байгууллагын нэмэгдүүлэх;	Боловсрол, сургалтын хөрөнгө оргуулалтгүй	Шинээр барих хичээлийн байрны тоо 1 дотуур байр 1 дотуур байр	1 хичээлийн байр, 1 дотуур байр	3.0 Улсын төсөв
14.5	ШББДХЗХ-ийн 4.4.4.1, 4.4.4.2	Барилгын бэлтгэн актнын салбарын инженер ажилтнуудын	Мэргэжлийтэй актнын бэлтгэн инженер ажилтнуудын	Шинээр мэргэжлийтэй ажилттан хангах, техникийн чадавхийг дээшшуулзах;	Шинээр мэргэжлийтэй ажилтны ажилтны ажилтны тоо	16670 Мэргэжлийн боловсролыг дэмжих сан
					Гадаад, дотоодын сургалтад, инженер ажилчдын тоо	12.62 Мэргэжлийн боловсролыг дэмжих сан ЗТБХЯ, НХХЯ, БСЦУЯ
15.1	"Түүх, соёлын үл хөдлийн дурсгалыг хамгаалах, сэргээн засварлах үйл ажиллагааг сайжруулах; Үндэсний хөгжлийн 7.7.2	Соёлын үйийн бүртгэн баримтуулах, хадгальж хамгаалах, сэргээн засварлах үйл ажиллагааг сайжруулах;	Техник, технөрөмжөөр лабораторийн тоо	Тоног хангах	20 Улсын төсөв	2.3 БСЦУЯ

Зорилт-15. Соёлын биет болон биет бус өвийт хадгальж хамгаалаан, соёлын үйлчилгээний хүртээмж, чанарыг дээшшуулж, материаллаг баатыг болжжүүлнэ.

Соёлын өвийн үйийн үндэсний явлц	30 хүртэл хүвь	3.0 Улсын төсөв
--	----------------	--------------------

Д/А	Үрг болон дунц хүгэцванин хөгөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	ШалгаруУчилант	2013 онд хүрэх тушин, үр дүн [Тэрбум төгрөг]	Хөрөнгийн эх Усныэр Харийчах байгууллага
1	2	3	4	5	6
15.2	ҮХЦБ-ын 4.6.1	Төв, орон нутгийн сойн, урлагийн байгуултын уран бүтээгүүд, ажилтнуудын мэргэжлийг дээшгүүзж, Мэргэжлийн тоо, батши, уран бүтээгүүдийн тоо,	Цахим тайбар наамтуулсан музеин тоо	2	1,0 Улсын төсөв
Зорилт-16. Шинжлэх ухааны салбарыг инновацийн эрх зүйн орчинг бурдурж, тэргүүлах чиглэл, цөм технологийн судалгаа боловсруулалтыг хөгжүүлэн, окоуны ёмчийн эрх зүйн орчныг боловсруулж болгоно.					
16.1	ҮХЦБ-ын стратегийн зорилт 1. Шинжлэх ухаан, технологийгийг 2007-2021 онд хөгжүүлэх мастер төвлөгөө	Тэргүүлах ёмчийн чиглэл, цөм технологийн судалгаа боловсруулалтад зарчмуулж хөрөнгийн хамжээг намагдуулж, хөгжүүлэх	Гадаад оронд сууринуулах мэргэжлийн тоо Мэргэжлийн дээшгүүлэх батши, уран бүтээгүүдийн тоо,	20-аас доошгүй 60 багш 350 уран бүтээгүүдийн тоо,	1,3 Улсын төсөв БСЦУЯА
16.2	ҮХЦБ-ын стратегийн зорилт 1	Тэргүүлах чиглэл, цөм технологийн судалгааны төвүүийг шинжилгээнд зөвхөн төвийн тоо байгуулж, эрдэм байгуулалтадын лабораторийн тооног төхөөрөмжийг шинэчлэх;	Шинээр шинэсийн төвийн тоо	байгуулах судалгааны тоо	10-аас доошгүй 50 Улсын төсөв
16.3	ҮХЦБ-ын стратегийн зорилт 2	Шинжлэх ухааны бүтээл, шинэ технологийг үзүүлж, биеийн бус хөрөнгийн бийг салгасан биеийн тоо	Шинээр юуны ёмчийн эрхээр хөрөнгийн биеийн тоо	байгуулалтадын лабораторийн тоо	6 Улсын төсөв БСЦУЯА
					3.0 Улсын төсөв БСЦУЯА
					0.5 Улсын төсөв БСЦУЯА

Д/д	Урт болон дундц бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгар Узувант	2013 онд хүрэх түвшин, ур дун	Хөгжлийн эх үүсвэр тэргүүмийн төгрөг	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
16.4	ҮХЦБ-ын стратегийн зорилт 2	Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудын дэргэд Технологи дамжуулах төв, Технологийн инкубаторийн байгуулах:	Шинээр байгуулах байгуулах Технологи дамжуулах төв, Технологийн инкубаторын тоо	6-аас доошгүй	0.8 Улсын төсөв	БСШЯ
16.5	ҮХЦБ-ын стратегийн зорилт 2	Эрдэмгийн оюуны бүтээгдэл гадаадын эргээтийд оруулсан болон гадаадын давшилтгэг технополитийг нугаснуулжад чиглэсэн инновацийн төслийг санхүүжүүлэх.	Үйлдвэрлэлд нэвтрэсэн техник, технологийн тоо	30-аас доошгүй	2.5 Улсын төсөв	БСШЯ
16.6	ҮХЦБ-ын 4.7.2	Оюуны өмчийн боловсронгуй болгох;	Шинээр боловсруулах үнэлгээний аргачланын тоо	1	0.8 Улсын төсөв	ХЭДХЯ
			Оюуны өмчийг гадаадад хамгаалаулах шийдвэрлэхэд Узувалж ажлын явц	100 хувь	-	
16.7	ҮХЦБ-ын 4.6.2	Улаанжилалт баримтуулж, нэгдсэн байгуулах:	Нэгдсэн мэдээллийн сан байгуулах ажлын явц	50 хувь	0.5 Улсын төсөв	ХЭДХЯ
Зорилт-17. Эрүүл мэндийн салбарын хөгжлийг өрчимжүүлж, хүн амд зээлтэй, тагш, хүргээхийг туслахж, Үйлилгээг хүргэнэ.						
17.1	Эрүүл мэндийн мастер салбарын мастер төвлөгөө Цахшид "ЭМСМТ" тэх-ний стратегийн зорилт 1	Хүний зорилт мэдээлэх сергэ хүчин эхийийг багасгахад, нийтийн эрүүл мэндийн туслах, Үйчилгээний чанар, хүргээхийг намагдуулж; нэвтрүүлэх амьтгийн тоо Пневмокомпакт вакциныг нэвтрүүлэх дүүргийн тоо	Шинээр байгуулах тандыт, мэдээллийн суржэ Интернетд сурисан мэдээллийн тогтолцоог нэвтрүүлэх амьтгийн тоо эсэг нэвтрүүлэх дүүргийн тоо	4 газарт 11 1 1	1.2 0.5 1.3 Гадаад эх үүсвэр	Гадаад эх үүсвэр 0.5 Гадаад эх үүсвэр ЭМЯ

Д/А	Урт болон дундадааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтгаар үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх уусвар /тэрбум төгрөг/	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
			Нийтийн эрүүл мэндийн чиглэлийн аянд хамгуулах хүчин тоо	25-аас дооштуй хувь	Гадаад эх уусвар	
			Лабораторийн тахеөрөмжийн шинчлэлийн хувь	50-аас дооштуй тоног	0.5 Улсын төсөв 1.0 Гадаад эх уусвар	
			Шинээр байгуулах нийтийн эрүүл мэндийн төвийн тоо	Нийт аймаж, дүгүүгийн 50-аас дооштуй хувь	Улсын төсөв 4.5	
17.2	ЭМСМТ-ний стратегийн зорилт 12, 13	Ноготгоонд, тулгуурласан мондийн чанартай, үр дүнтэй эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг нэмэгдүүлэх;	Гэлгүйтгэх туслаамжийн байгуулалт, сүм дундны нийдээн эмзэлэг Автомашини шинчлэлт	25-аас дооштуй язаралтай тасар намж хувь парк	0.3 Улсын төсөв 1.0 Улсын төсөв	
			Нелөөгийн үнэлгээнд хамгуулах аймаг Бодлогт өртгийн хийгдсэн оношийн тоо Уйл ажиллагааг нь цахим хөлбөрт эмзэлтийн тоо	1	0.1 Гадаад эх уусвар 0.1 Гадаад эх уусвар 4.0 Улсын төсөв	ЭМСМТ
17.3	Мэндийн салбарын хүчиний нийтийн 2010-2014 онд хөгжлийн бодлого	Эмнэлгийн мэргэжилтийн балтгах Үйл ажиллагааг эрүүл мэндийн салбарын хүчиний нийтийн хэрэцээтэй үзүүлэл; бодлого	Сувилачийн мэргэжлээр сүмдээзлэх хувь	20 хүрэл 5-аас дооштуй	0.9 Улсын төсөв	- ЭМСМТ, БСЦУЯ

Д/д	Үрт болон дунд бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, түүнч	Хөрөнгийн эх чуусвэр /тэрбум таграг/	Харинчах байнгууллага
1	2	3	4	5	6	7
17.4	ЭМСМТ-ний стратегийн зорилт 6	Няягийн эсрэг эмийн стратеги болоесруулж, хэрэгжүүлэх;	Няягийн мэдрэг чанарыг тодорхойдог төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төийн тоо	4 төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв	Гадаад эх чуусвэр 0.5	ЭМЯ
17.5	Хувь зүй, дотосд эрхийн сандын хэрэгжлийн хувь	Төрийн тусгай албан хаангчдын нэгдсэн эмнэлэгийн барилгын ажлыг дусгасж, тоног төхөөрөмжөөр хантаж, шаардлагатай төхөөрөмжийн багцын тоо	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	100 хувь	Улсын төсөв 0.5	ХЭДХЯ
Зорилт-18. Эдийн засгийн өсвөтийг бий болгоход хүн бурийн оролцоог хангахыг үндсэн чиглэл болгон хөдөлмөрийн зах зээлийг эрэпт хэрэцээнд нийтийн хөгжүүлнэ.						
18.1	ҮХЦБ-ын 4.8.3	Хөдөлмөр эрхлэгтийг дэмжих тухай хуулийн хүрээнд дараах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх;	Хамрагдах хүний тоо	3.0 мянган хүн	4.2 хэдэс	
		1/Ажил олготгийг дэмжих хөтөлбөр	Хамрагдах хүний тоо	15.0 мянган хүн	4.0 хэдэс	НХХЯ
		2/Хөдөлмөр эрхлэгтийн сургалтын хөтөлбөр	Хамрагдах хүний тоо	30.0 мянган хүн	4.4 хэдэс	
		3/Хувьараа болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнийг дэмжих хөтөлбөр	Хамрагдах хүний тоо	2.0 мянган хүн	0.9 хэдэс	
		4/Хөдөлмөрт бэлтгэх хөтөлбөр				

Д/д	Үрт болон дундад хөгжлийн баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр "тэргүүн төгрөг"	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
18.2	ҮХЦБ-ын 4.8.3	"Цаплан" хөтөний талаар Үндэсний баримт бичийн тоо баримт бичийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	Шинээр боловсруулах баримт бичийн тоо	1	-	НХХЯ
18.3	МХЗ-ын зорилго 1	Ядууллыг буурулах стратегийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	Шинээр боловсруулах баримт бичийн тоо	1	-	НХХЯ, УШШХ УЧИХ, ХХАХУЯ, ЭБЭХЯ, ЗТБХБЯ
18.4	ҮХЦБ-ын 5.1	Үндэсний үйлдвэрлэгч дахь ахуйн нэгж, компанийн тоо компанийн бутамж дээшүүлэх арга хэмжээг үе шаттай авч хэрэгжүүлж, зөв гарчмын тоог бий болгох.	Шинээр бий болж завар компанийн тоо	10	0.1 Улсын төсвэв	
Зорилт-19. Олон давхарт тэгэврийн тогтолцоог нэвтрүүлэх эрх зүйн орчинг бурудчилж, тэгэврийн тогтолцоог шинэчлэх, нийтийн холбогч ядуу, эмзэг хэсэгт хүргэх тогтолцоог боловсруулж болгоно.						
19.1	ҮХЦБ-ын 4.8.4	Олон давхарт тэгэврийн тогтолцоо бурдуплахи,	Шинээр боловсруулан багтуулах хууийн тоо	1-2	-	НХХЯ
19.2	ҮХЦБ-ын 4.8.4	Нийтийн даатгалын салбарыг зах зарчмыг харилцааны нийтийн хөгжүүлэх.	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт	100 хувь	-	НХХЯ
19.3	ҮХЦБ-ын 4.8.4	Нийтийн даатгалын хамрах хүрээг хөтөлбөрийн тоо өргөжүүлж, малчд, хувираа хөтөлбөр хэрэгжүүлэх.	Шинээр боловсруулах хөтөлбөрийн тоо	1	-	НХХЯ
19.4	ҮХЦБ-ын 4.8.4	Дундаж наслалтын өөрлөлтэй уялдуулан тэгэврийн насыг явлж намэддүүлэх.	Эрх зүйн орчныг өөрчлөх	100 хувь	-	НХХЯ
19.5	Нийтийн хамгийн тухай хүүль	Нийтийн хамгийн ядуу, эмзэг хэсэгт хүргэх тогтолцоог боловсруүний болгох, өрхийн амьсгиргааны түвшний салбар дундны мэдээллийн санг байгуулах;	Мэдээллийн санд, оруулах өрхийн тоо	400.0 мянгаас доший	130.0 мянган хүн	НХХЯ
			Хамгийн тэтгэмж олгох хүний тоо	80.0	Улсын төсвэв	
			Салбар мэдээллийн санг дундны 3-аас дошийг ашиглах			

Д/д	Урт болон дунд, хүгцэвны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтгаар үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/	Харилчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
19.6	Нийтийн хамгийн тухай хууль	Окоуны хөгжлийн бэхжүүлэлтэй иргээдэд зориуласан сургалт судалгаа үйлчилгээний болон сэргээцийн өвчтэй иргээдэд үйлчилгээний төв байгуулж;	байгууллагын тоо Шинээр байгуулах төвийн тоо	2	2.8 Улсын төсв	НХХЯ, ЭМЯ, БСШУЯ
ТАБ. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ, ЗАСАГЛАЛ, ЭРХ ЗҮЙН ШИНЭЧЛЭЛ						
Зорилт 20. Төрийн үйлчилгээний чанар, хүрээмжийн дээшүүлэх, хөгжлийн бодлого, төвлөвлөлийн тогтолцоог буруулжэн, тэр хувийн хэвшлийн түншлэлийг саижирлуулна.						
20.1	ҮХЦБ-ын 8.2.2	Хөгжлийн тогтолцоог саижирлуулж, эдийн засаг, нэгдсэн уялдуулажад чиглэсэн эрх зүйн орчныг буруулж;	Шинээр баттуулах хувийн тоо	1	-	УХШХ
20.2	ҮХЦБ-ын 7.2.4	Засаг захирагаа, нутаг дэвсгэрийн нэжийн өөрчлөлийн хариуцсан түр зөвлөлийг байгуулж, хэрэгжилтийг үе шаттайгаар байгуулж;	Шинээр боловсруулах дүрэм, журмын тоо	1 дүрэм, 1 журам	-	ЗГХЭГ, УХШХ, ЗТБХБЯ
20.3	ҮХЦБ-ын 7.3	МХЕГ-ын төв байр аймаг, нийслэлийн дүүргүүд, хилийн бомж ажлын болон лабораторийн байраар хангах;	МХЕГ-ын төв байрны барилтын ажлын явц шинэ барилгын тоо	30 хувь	7.2 Улсын төсв	
			Аймаг, дүүргийн МХА-ны 5 аймаг, дүүргэг Хилийн 6 бомжт дахь барилтын ажлын явц	6.0 Улсын төсв		МХЕГ
20.4	ҮХЦБ-ын 7.3	Мэргэжлийн хяналтын уйл ажиллагааны эрчимжүүлж, хяналт	Мэдээллийн систем нэвтрүүлэлт	50 хувь	2.7 Улсын төсв	МХЕГ

Д/д	Ург болон дунд, хугацааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгаруулэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үсвэр /гэрбүрүү төгрөг/	Харидчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7

20.5	ҮХЦБ-ын стратегийн зорилт 1	Удирдлагатай нэвтрүүлэх; Мэдээллийн системийн хангапт	Төхөөрөмжийн 70 хувь	Гадаад эх үсвэр 4.5		
		Ашигт малтмалын хайлгуул, ашиглалтын үеийн байгаль орчныг стандартыг боловсруулж;	Шинээр боловсруулж стандартын тоо	2	0.6	БОАЖЯ, ЦБЭХЯ, Цэнийн энергийн газар, Стандартч илагы, Хэмжил зүйн газар
20.6	ҮХЦБ-ын 7.3	Төрийн байгуулалтадаас зөхжин зэрэг арга хэмжээг олон стандартийн дэдүү явуулах будалуулж;	Стандартын шараадрага хургын хүргэлтийн хувь харилтын базын явл	60	4.0	Улсын төсөв Ундэсний аудитын газар
Зорилт-21. Хууль сахуулах байгуулалтын Үйл ажиллагаанд орчин үеийн техник, технологийг наэвтрүүлж, шаардлагатай тоног төхөөрөмж,						
21.1	Хэдэгслээр хантаж, архив, төрийн албан харагдэх хөтөлбөрт мэдээллийн технологи и наэвтрүүлэлз.	Цагдаа, дотоодын цэргийт ниймийн хэв жуурыг хамгаалахад, шаардлагадах зориулалтын техник хэрэгслийн үе шаттайгаар хантаж,	Парк шинэчлэлтийн хувь Тусгай хангаптын хувь	20	1.0	ХЭДХЯ
21.2	Засгийн газрын 2011 оны 153 дугаар тогтооп	Цагдаагийн байгуулалтын бүтэц, орон тог шинэчлан зөхжин байгуулах арга хэмжээт хэрэгжүүлэх;	Холбоо, служээний хангаптын хувь Хүн амд үйлчлэх үйлчилгээний хүртээмж	50	2.0	ХЭДХЯ
21.3	ХэдХСЭЛХХС- ийн 3	Орон нутгийн цагдаагийн кобан	Шинээр барих кобаны тоо ажлыг	6	0.5	ХЭДХЯ
				70-аас дээш хувь	8.0	ХЭДХЯ
				38	3.2	ХЭДХЯ

Д/д	Үрт болон дунд хугацааны хөтөлбөр бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтгур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр тэрбум тегрэг	Харинчах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
21.4	Төрөөс хийгдэх тайвар баримтлах бодлогын 1.5	Ургалжуулэх, Хил хамгаалалтын шуурхай удидалга, албаны бэлэн байдлыг дэшгүүлах, холбоо, медээлэл, инженер, техникийн хангамж, зөвсэгслийг шинчлэх;	Гэрээт хилний албанц шилжих застав Дохиолол-төлекамерын хангалтад шилжих застав	29	5.7	Улсын төсөв
21.5	ХЭДХСЭАХХС-ийн 3.3	Ургалжуулэх, Хил хамгаалалтын шуурхай удидалга, албаны бэлэн байдлыг дэшгүүлах, холбоо, медээлэл, инженер, техникийн хангамж, зөвсэгслийг шинчлэх;	Бусийн хамгаалалтад шилжих анни Холбоо, мэдээллийн хангамтын хувь Автомашин, техникийн хангамтын хувь Зэвсийн хангамтын хувь Хилийн инженерийн балгувалжийн хангамтын хувь Шинээр барих, их засвар хийх барилгын тоо Эрх зүйн мэдээллийн системийг "Эрх зүйн портаг" болгох, хэвлэх Уйлдвэрийн төхөөрөмжийг шинчлэгэн сайджруулж, төхөөрөмжийг шинчлэгэн сайджруулж,	4 6 17 20.8 2 8.6 7 1	1.7 0.9 4.2 7.0 0.2 1.7 4.0 0.06 0.25	Улсын төсөв Улсын төсөв Улсын төсөв Х3ДХЯ Улсын төсөв Улсын төсөв Улсын төсөв Х3ДХЯ Улсын төсөв Х3ДХЯ

Д/д	Үрг. болон дүнч бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
21.6	ХЭДХСЭАХХС- ийн 3.3	Эрх зүйн албан бус сургалтыг нийслэл болон орон нутагт瑪ргэжийн үндсэн дээр зохион байгуулах хүргээжүүлэх; дээшгүүлах;	Сургалтад хүний тоо ажлын нөхөн чанар, ур	хамрагдах	1800	0.93 Улсын төсөв
21.7	ҮХЦБ-ын 7.4.2	Хууль сахнупах уйлчилгээг иргээдэл хүртээмжийн шургуяй хүргэх, ажилтнуудын ажлыг нөхцлийг сайжруулах	байгуулалтын сургалтын төвийн тоо байгуулалт шинаар байрны тоо	байгуулах шинаар байрны тоо	1 2	7.6 Улсын төсөв 3.35
21.8	ХЭДХСЭАХХС- ийн 4.1	Хорих нээлттэй шилжүүлэх эрх эзүйн орчин боловсруултийн тоног технериамжийр хангах, нөхцлийг олон улсын жишгэл хүрэх; ангийн терел, дэгламийн холон хаантай тогтолцоонд шардлагатай хангах,	хамрагдах шинаар байрных албадан саятуулж байрны тоо шинаар байрных албадан байрны тоо	1800 шинаар байрных албадан байрны тоо шинаар байрных албадан байрных орон чутаг дахь салбар, нэгжийн байрны тоо Бүртгэл, Мэдээллийн архивын байрны бэрлигийн ажлын явц	1 5 3 3 50 хувь	0.93 Улсын төсөв 0.9 Улсын төсөв 2.5 Улсын төсөв 4.4 Улсын төсөв 13.4 Улсын төсөв
21.9	ХЭДХСЭАХХС- ийн 4.1	Ялтныг ажлын "Мэргэжийн сургалт-үзүүлэлтийн	шинаар байрных хангах, хайртаны үйлдвэрлийн тоо	байгуулах	1	0.6 Улсын төсөв

Дд	Урт болон дунд хугацааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түүчин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /эрбум төгрөг/	Хариуцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7

	төв"-ийн материаллаг баазыг нь бэхжүүлэх;	Шинээр эзмшигүүлэх яланты тоо	300	0.3		
21.10	ХЭДХСЭАХХСХ-ийн 4.1 Засгийн 2011 оны дүгээр тогтоол	Үндэсний төв архивыг шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хангальтын хувь шүүхийн цинкилтэйчийн олон стандартуудыг шинжээчийн дүгнэлтийг олон ульсын жишгийн хүргэх;	Тоног хөхөрөмжийн хангальтын хувь уулж стандартын тоо	50	3.97	ХЭДХЯ
21.11	Газрын 89 дүгээр тогтоол	Шүүхийн ажиллагаанд стандартуудыг шинжээчийн дүгнэлтийг олон ульсын жишгийн хүргэх;	Цинээр худалдан авах стандартын тоо	4	0.65	ХЭДХЯ
			Шинээр байгуулах лабораторийн тоо	4	Ульсын төсөв	
Зорилт-22. Шүүхийн бүтэц, зөхийн байгуулалт, үйл ажиллагааны эрх зүйн үндсийг боловсролийн болгох, шинэчлэлийг түнзгүйрүүлэн, шүүгчийн хараат бус, шүүхийн бие даасан байрдлыг хангахад чиглэсэн цогц арга хэмжээг авч хэрэгжүүлн.						
22.1	Шүүхийн тухай хуулийн 26.1, 28.1, 29.1-29.3	Шүүн таслах ажиллагааг хувийн явуулах, мэргэцэлэх, хэрэгжүүлэх, олон нийтэд ил тод, наэнтэй байгах, хараат бус байдлыг хангах;	Стандартын дагуу шинээр зарчмыг барих байгууламжийн тоо	2 барилга	3.0	Шүүхийн ерөнхий зөвлөл
			Шаардлагатай төхөөрөмжийн багцын тоо	1 багц тоног төхөөрөмж	2.3	Ульсын төсөв
Зорилт-23. Хилийн чанадад амьдарч буй иргэдийн хувь ёсны эрх ашгийг хамгаалж, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх чиглэлээр эрх зүйн оринг боловсронгийн болтоно.						
23.1	Монгол Улсын гайдаад бодлогын баримтлал "МУГБҮ" гэхлийн 27.1	Хилийн чанадад байгаа Монгол Улсын хуулийн талаар хуулийн тесел боловсруулах,	Шинээр хуулийн тоо	1	-	Засгийн гайрлын хээг эрхэлж газар шаандын "ЗИХЭЛ" гээд,

Д/д	Ург болон дунд, хүгцааны хөтөлбөр, бодлын баримт тоог	Зорилт, арга хэлийэ	Шалгар Узувлагт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх усвэр /тэргүүм төгрөг/	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
23.2	ҮХЦБ-ын 7.5.3	"Зөгийн УР" хөргүүлэх,	Үндэсний хөтөлбөрийг Хэрэгжилтийн явц	4 100 хувь	1.0 Улсын төсөв	Гадаад харилцааны яам "Цаашид "ГХЯЯ гэх, ХЭДХЯ, ЗГХЭГ, ГХЯ, НХХЯЙ
Зорилт-24. Гамшигаас хамгаалах менежментийн тогтолцоог бэхжүүлэх, чийг ажиллагаанд төв, орон нутаг, мэргэжлийн байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж, хүч хэрэгслийн чадавхи, бэлэн байдлыг дээшлүүлнэ.						
24.1	Гамшигаас хамгаалах талаар төвөөс баримтлах бодлого	Гамшигаас хамгаалах эрх зүйн орчны боловсронуй болгох,	Цинээр баттуулах хувийн тоо	3	-	Шалдар сайдын ахлын алба "ЦААШАА" гэх, ХЭДХЯ, ОНДОЙ бандлын ерөхий газар /Цаашид "ОБЕГ" тах/
24.2	Гамшигаас хамгаалах талаар төвөөс баримтлах бодлого	Болзоочигүй тамшгийг тандан судлах, нэвтрүүлж, мэдээлэлийг шурхай хүрэх, тогтолцой сайджруулж;	Гашшигаас урь-дичлан сэргийлэх чадавхийн ёсэлт саралжихүүлэх	80 хувь	-	ШСАА, ОБЕГ, МШХТТ
24.3	Гамшигаас хамгаалах талаар	Гамшигийг Тэмцэх, хамгаалах хүч, хэрэгслийн чадавчийг тал унтраах антийн тоо	Шинээр байгуулах аврах,	3	5.4 Улсын төсөв	ШСАА, ОБЕГ

№/д	Үрг болон дунд хягдааны бөтөл бор бодлогын баримт ончиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх үүсвэр /тэрбум төгрөг/	Хариулах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
	Төрөөс баримтлах бодлого	бэхжүүлэх	Бие бурэлдэхүүний нөхөн хангалт	80 хувь	Улсын төсөв	ШСАА, ОБЕГ
24.4	“Заазар хөдлөлтийн гамшигийн эрсаалтэйг бууруулах үндсний хөтөлбөр”-ийн 7.8 /цэшид “ГХГЭБҮХ” гэх/	Багануур, дүүргүүдийн газар хөдлөлтийн бичил мужлаптын зураг боловсруулах;	Газар хөдлөлтийн тамшгийн техник, багаж хэрэгслийн хангалт	30 хувь	Улсын төсөв	ШСАА, ОБЕГ
24.5	ГХГЭБҮХ-ийн 4.3.6	Барилга хөдлөлтэд бохь, байгууламж, мэдээллийн сан байгуулак;	Байгууламжийг турших инженерийн шугам сүржээний мэдээллийн сан байгуулак;	Шинээр байгуулах лабораторийн тоо	1	10.0 Улсын төсөв
24.6	ГХГЭБҮХ-ийн 3.1.1	GPS-ийн байнгын ажиллагаатай станци сууринуулж бодит ажны зураглан болон газар хөдлөлтийн судалгаанд ашиглах;	Мэдээллийн хамрагдах амьгийн тоо	21	0.5 Улсын төсөв	ЗТБХБЯ
			Шинээр станцын тоо	6	0.18 Улсын төсөв	ЗТБХБЯ
ЗУРГАА. ГАДААД БОДЛОГО, БАТЛАН ХАМГААЛАХ						
Зорилт-25. Энхийг эрхэмлэсэн, нээлттэй, бие давасан, олон тултурт гадаад бодлого явуулж, гадаад харилцааг эдийн засалжуулах чиглэл баримталаа.						
25.1	ҮХЦБ – 7.5.2 МУГБҮБ – 21.6	Худалдааны гол чөлөөт худалдааны хэлэлцэр /цаашад	Түнш орнуудтай Шинээр хийж судалгааны ажлын тоо	2	0.5 Улсын төсөв	

Д/д	Ург болон днчд хүргэцавны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, ариа хэмжээ	Шалтгар Узувалт	2013 онд хүрэх түвшин, үр дун	Хөрөнгийн эх үүсээр тэрбум төгрөг	Харчуудын байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
1	МУГБҮБ-ыг хэвээржкуулж хөтөлбөр – 12, 13	“ЧХХ” тэж сүдлэх, зарим оронцийн чХХ чиглэлээр хэлэлцээс хийх,	Ази, Номхон худалдааны хаашид “АПТА” тэх нэгдэх яриа хэлэлцээний явц	Далайн хэлэлцээрт 100 хувь	-	ГХЯ
25.2	МУГБҮБ – 14.2 МУГБҮБ-ыг хэвээржкуулж хөтөлбөр – 13	Европын Туншатэл, хэлэлцээрийн ажиллах;	Холбоотой байгуулсан ажиллагааны хамтын хэрэгжилтийг хангаж	Европын төвлөгөөний Улаанбаатар ажлын явц	Холбоони газрыг хотод нэх 100 хувь	Улсын төсөв 3.0
25.3	ҮХЦБ – 7.5.1 МУГБҮБ – 14.3 МУГБҮБ-ыг хэвээржкуулж хөтөлбөр – 15	Ази, Номхон хамтын хаашид “АПТЕК” ургалжуулсан идавхтэй ажиллах;	Далайн ажиллагаавын байтууллага байтууллага байтууллага дэвижүүнээр албан итарихиалсан орны тоо	АПЕК-т Монгол Улс элсэхийг дэвижүүнээр щоор	0.01 Улсын төсөв	ГХЯ

Д/д	Урт болон дундаа бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалгуур Үзүүлэлт
1	2	3	4

		АПЕК-ийн орнуудтай оруулалтын гишүүн	Гишүүн хийж байгаа хүчин хувь	5-аас доошгүй	-	Хөрөнгийн эх чусвар тэрбум үерэй түүчин, үр дүн	Харчууч байгууллага
25.4	ҮХЦБ – 7.5.1 МУГБУБ – 14.3 МУГБУБ-ыг хэвэгжүүлэх хөтөлбөр – 14	Зүүн Азийн дээд түвшний уулзалтын гишүүн болох чиглэлээр ажиллах,	Зүүн Азийн дээд түвшний уулзалтын гишүүн болох чиглэлээр ажиллах,	Тодорхой тоогоор намайдсан байх албан ёсбор дэвжихээн орны тоо	0.01 Улсын төсөв	ГХЯ	
25.5	МУГБУБ – 14.2 МУГБУБ-ыг хэвэгжүүлэх хөтөлбөр – 13	Монгол Улсыг Европын аюулгүй байдал, хамтын ажиллаганы байгуулалтын цаашид "ЕАЗХАБ" гэх бурун эртгэлийн эзслүүлэх,	Гишүүнээр эзслэх ажлын явлын гашцуулалтын цаашид "ЕАЗХАБ" гэх	100 хувь	1.0 Улсын төсөв	ГХЯ	
25.6	ҮХЦБ – 7.5.2, МУГБУБ – 21.4, 21.10 МУГБУБ-ыг хэвэгжүүлэх хөтөлбөр – 32	Далайд гардгүй хөтөлж буй орнууд цаашид "ДТХБО" тахь-ын олон улсын судалгааны төвийг Уланбаатар хотноо байгуулж, судалгааны ажлыг эхлүүлэх,	ДТХБО-ны олон судалгааны төв байгуулах тухай олон хэзэлцээрийн явь Санжүүлийн асуудлын шийдвэрлэлтийн явь	- - 100 хувь	0.5 Улсын төсөв -	ГХЯ	
25.7	МУГБУБ-ыг хэвэгжүүлэх хөтөлбөр – 18	Гадаад бодлолын судалгаа, шинжилгээ гадаад харилцааны маргаашсан хүний неэцийн бэлтгээ, сургалтын тогтолцоог сайжруулах,	Гадаад харилцааны салбарыг хүний неэцийн боловруулах ажлын явлын Сургалт, төвийн үйл ажиллагааны өрөөжт	100 хувь	0.05 Улсын төсөв	ГХЯ	

Д/д	Урт болон дундц бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онд хүрэх түүчин, үр дүн	Хөрөнгийн эх чусвэр гэрбобын төгрөг	Хамцах байгууллага
1	2	3	4	5	6	7
Зорилт-26. Батлан хамгаалах чадавхийг нэмэгдүүлж, зэвсэгт хүний албан хаягчдыг чадваржуулах, тэдний нийгмийн хамгааллыг сийжирүүлна.						
26.1	Зэвсэгт хүчиний байгуулалтыг 2015 он хүртэл хөтөлбөр /дашид “ЗХБХХ” гэх-/ийн 3.3.4	Цэргийн зарим алба хаягчдын алба хаах хугацааг намэдүүлэх боломжийг судалж эрээт хэрэгцаа ихтэй байгаа эзэмшиүүлэх, цэргийн албан болгох;	Хугацаат цэргийн албан хаагчад мөртжин эзэмшиүүлэх, цэргийн албан бил хаягчийн тоо	500	2.0	Батлан хамгаалах яамшид “БХЯГ гэх, СЯ
26.2	3ХБХХ-ийн 3.1.1	Батлан хамгаалах цото бодлогон чадавхийг намэгдүүлэх;	Хууль, шинэчлэл, тогтолцоожийн дайчилгааны бэлтгэл Уурагтны сууринт, цэрэг, эх оронч узэл хуялхүү төлөвлүүлэх хөтөлбөрийн хэрэгжилт	85 хувь	0.2	БХЯ
26.3	ҮХЦБ-ын 3ХБХХ-ийн 3.1.3	Ерөнхий зориулаалтын цэргийн Урэг гүйцэтгэх чадважийг нэмэгдүүлж;	Антиудын Урэг гүйцэтгэх чадважийн дээшлэгэлт	90 хувь	9.5	БХЯ
26.4	ҮХЦБ-ын 3ХБХХ-ийн 3.1.8, 3.2.3	НҮБ-ын Энхиийн эжилтгэгэнд оролцох, зэвсэгт хүчиний олон талт Урэг гүйцэтгэх чадварыг нэмэгдүүлэх;	Зэвсэгт хүчиний энхийг дэвшигээх, ажиллагаанд оролцох, олон талт Урэг гүйцэтгэх салжрагт	85 хувь	29.6	Улсын төсөв, Зэвсэгт хүчиний хөтөлбийн сан, Гадаадын тусгамж
26.5	ҮХЦБ-ын 3ХБХХ-ийн 3.2.5	Мэдээллийн технологийг давшилтэг ашиглан	Техник цэргийн шинэчлэлт	85 хувь	2.01	Улсын төсөв

Д/д	Урт болон дунд хугацааны хөтөлбөр, бодлогын баримт бичиг	Зорилт, арга хэмжээ	Шалтуур Үзүүлэлт	2013 онц хүрэх түвшин, үр дүн	Хөрөнгийн эх чусвэр /гэрбүүт төрийг/	Харинчах багийн улсын төсөв
1	2	3	4	5	6	7

26.6	ҮХЦБ-ын 7.6.3 3ХБХХ-ийн 3.2.4	Удирдлагын автоматжуулалт, холбоо мэдээллийн системийг олон улсын жишгийт хурзэн хөгжүүлэх.	Цэргийн техник, тоног төхөөрөмжийг хангайт	Тоног төхөөрөмжийн хувь	70 хувь	Улсын төсөв
26.7	3ХБХХ-ийн 3.3.4	Батлан хамгаалахын сургалт-судалгаа. Үйлдвэрлэлийн нэгдүгээний тогтолцоог бий болгох, ЕХИС-ийн материаллаг баазыг бэхжүүлэх.	Ажлын явц	70 хувь	6.8	Улсын төсөв
26.8	3ХБХХ-ийн 3.2.7	Завсагт хүчиний тусламжийн зориулалтын болон хүн тээврийн техникин үрэг гүйцэтгэх чадварыг нээлгэндүүлэх.	Завсагт хүчиний тусламжийн зориулалтын болон хүн тээврийн техникин үрэг гүйцэтгэх чадварын өсөлтийн төслийн төсөв	90 хувь	9.9	Улсын төсөв
26.9	3ХБХХ-ийн 3.3.7	Царгийн албан хангчдын хамгаалал, хамамжийн салбаруудах.	НИЙТМИННий чадварын өсөлтийн төслийн төсөв	80-ас дошигийн хувь	16.0	Улсын төсөв

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2012 оны 05 дугаар
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 96

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5, “Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай” хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Польш Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин сайд Отгон овогтой Дамбийнямыг эгүүлэн татах, Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Польш Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин сайдаар Адъяа овогтой Ганбаатарыг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

2012 оны 05 дугаар
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 97

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5, “Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай” хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Тайландын Вант Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин сайд Лувсандоо овогтой Дашпүрэвийг эгүүлэн татах, Монгол Улсаас Тайландын Вант Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин сайдаар Чимэддорж овогтой Battemériйг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2012 оны 05 дугаар
сарын 31-ний өдөр

Дугаар 99

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5, “Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай” хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Итали Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин сайд Жаргалсайхан овогтой Энхсайханыг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Бүгд Найрамдах Итали Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин сайдаар Шижээхүү овогтой Одоонбаатарыг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Ц.ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 3 дугаар
сарын 27-ны өдөр

Дугаар 93

Улаанбаатар
хот

Тэмэр замын талаар авах зарим арга хэмжээний тухай

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 5, 6 дахь заалт, Тэмэр замын тээврийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, 9.1.2, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 3.6, Концессын тухай хуулийн 17 дугаар зүйл, Монгол Улсын Хөгжлийн банкны тухай хуулийн 7, 9 дүгээр зүйл, 22.1.4, Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 8.3.4, “Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлого”-ын 2.2.3, 6.3.1, Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын Зөвлөлийн 2011 оны 35/32, 2012 оны 07/04 дүгээр зөвлөмжийг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлого”-ын хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын эдийн засаг, нийгэмд онцгой ач холбогдол бүхий шинээр барьсан болон барихаар төлөвлөсөн төмөр замын суурь бүтцийг эзэмших төрийн өмч давамгайлсан хувьцаат компанийг Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу байгуулсугай.

2.Хувьцаат компанийн төрийн өмчид ногдооос бусад хувийг эзэмших энэ тогтоолын 6.1-д заасан аж ахуйн нэгжтэй гэрээ байгуулан, компанийг зохих журмын дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлж дүрмийг батлах арга хэмжээ авахыг Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Ц.Дашдорж, Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал)-нд даалгасугай.

3.Хувьцаат компанийн үйл ажиллагааг эхлүүлэхтэй холбогдуулан эхний ээлжинд шаардагдах 518.0 (таван зуун арван найман) сая төгрөгийг Засгийн газрын нөөц сангаас, төмөр замын төслийг санхүүжүүлэхэд одоогоор шаардагдаж байгаа 399.0 (гурван зуун ерэн есөн) тэрбум төгрөгийн зээлийн баталгааг Хөгжлийн банкинд гаргахыг Сангийн сайд Д.Хаянхяраад зөвшөөрсүгэй.

4.Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлогын хүрээнд хэрэгжүүлэх төмөр замын төслийг санхүүжүүлэхэд эхний ээлжинд шаардагдах 399.0 (гурван зуун ерэн есөн) тэрбум төгрөгийн зээлийг энэ тогтоолын 1 дүгээр зүйлд заасан хувьцаат компанийд 10-аас доошгүй жилийн хугацаатай олгохыг Хөгжлийн банкны Төлөөлөн удирдах зөвлөл (Б.Батжартгал)-д зөвшөөрсүгэй.

5.“Төрөөс төмөр замын тээврийн талаар баримтлах бодлого”-ын 3.2.2-т заасан эхний үе шатанд барих болон Тавантолгой-Ухаахудаг чиглэлийн төмөр замын суурь бүтэц барих тусгай зөвшөөрлийг энэ тогтоолын 1 дүгээр зүйлд заасан хувьцаат компанийд олгосугай.

6.Дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Ц.Дашдорж, Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал)-нд үүрэг болгосугай:

6.1.Төмөр замын суурь бүтэц эзэмшигч хувьцаат компанийн хувьцааны 49-өөс дээшгүй хувьд “Эрдэнэс-Тавантолгой” хувьцаат компани (оролцоог хязгаарлахгүйгээр) болон бусад хөрөнгө оруулагчид (тус бүрийн хувьцааны эзэмшлийг 10 хувиас хэтрэхгүй байхаар хязгаарлан)-ын оролцоог хангаж ажиллах;

6.2.“Монголын төмөр зам” ХК болон суурь бүтэц эзэмшигч төрийн өмчит хувьцаат компанийн төрийн мэдлийн хувьцаа нь 51 хувь байх хэмжээнд стратегийн болон санхүүгийн хөрөнгө оруулагч нарт санал болгож, үлдэх хэсгийг Монголын хөрөнгийн бирж болон гадаадын нэр хүнд бүхий хөрөнгийн биржээр нээлттэй арилжаалах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах;

6.3.Төмөр замын суурь бүтэц барих тусгай зөвшөөрөл олгосон аж ахуйн нэгжүүдтэй Концессын тухай хуульд нийцүүлэн, суурь бүтцийн өмчлөлийн 51-ээс доошгүй хувийг төмөр замын суурь бүтэц эзэмшигч хувьцаат компанийд шилжүүлэх нөхцөлөөр гэрээг шинэчлэн байгуулах болон холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

6.4. Төмөр замын суурь бүтэц эзэмшигч хувьцаат компанийн үйл ажиллагаа эхлэх хүртэл Сайншанд-Тавантолгой-Ухаахудаг чиглэлийн төмөр замын суурь бүтцийг “барих-ашиглах-шилжүүлэх” төрлөөр концессыг шууд олгож, 2012 оны эхний хагас жилд багтаан Ухаахудаг-Гашуунсуухайт чиглэлийн төмөр замын суурь бүтцийн барилга угсралтын ажилтай зэрэг эхлүүлэх;

6.5. Сайншанд-Чойбалсан чиглэлийн төмөр замын суурь бүтцийг “барих-ашиглах-шилжүүлэх” төрлөөр концессыг шууд олгож, цаашид Монгол Улсын эдийн засаг, нийгэмд онцгой ач холбогдол бүхий шинээр барих төмөр замын суурь бүтцийн өмчлөлийн 51-ээс доошгүй хувь нь төмөр замын суурь бүтэц эзэмшигч хувьцаат компанид эзэмшүүлэхээр асуудлыг шийдвэрлэж, дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулагчдыг татан оролцуулах бодлого баримталж ажиллах;

6.6. Энэ тогтоолын 6 дугаар зүйлийн 6.3, 6.4, 6.5-д заасан концесс олгох ажлыг холбогдох байгууллагатай хамтран зохион байгуулж тухай бүр Засгийн газарт танилцуулан шийдвэрлүүлэх;

6.7. “УБТЗ” хувь нийлүүлсэн нийгэмлэгийн төмөр замын техник, технологийг тээвэрлэх ачааны өсөлттэй уялдуулан үе шаттайгаар шинэчлэх, Улаанбаатар хотыг тойрсон чиглэлд шинээр барих төмөр замын суурь бүтцийг холбох, Сайншанд-Замын-Үүд чиглэлийн төмөр замын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх ажлыг энэ онд багтаан эхлүүлэх талаар “УБТЗ” хувь нийлүүлсэн нийгэмлэгийн Оросын талын хувь нийлүүлэгчтэй хэлэлцээ хийж, дүнг 2012 оны 5 дугаар сард танилцуулах.

7. Дараахь арга хэмжээ авч ажиллахыг Зам, тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд Ц.Дашдоржид даалгасугай:

7.1. Сайншанд-Тавантолгой-Ухаахудаг-Гашуунсуухайт чиглэлийн төмөр замын суурь бүтцийн барилга угсралтын ажлыг нэгдсэн сүлжээ болгон 2 жилийн дотор бүрэн хэрэгжүүлэх;

7.2. Экспортолж байгаа уул уурхайн бүтээгдэхүүний тодорхой хувийг гуравдагч улсад экспортлох тээврийн тарифын хөнгөлөлт эдлэх болон шилжүүлэн ачих байгууламжийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт байгуулах, Замын-Үүд боомтоор нүүрсийг төмөр замаар тээвэрлэх талаар Хятадын талтай хэлэлцээ хийх.

8. Төмөр замын суурь бүтцийн барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэгч гадаадаас авах ажиллахыг хүч, тэдгээрийн ажлын байрны төлбөртэй холбоотой асуудлыг тухайн ажлын гэрээнд заасны дагуу тухай бүр Засгийн газарт оруулан, шуурхай шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авч ажиллахыг Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд Т.Гандид даалгасугай.

9. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Төмөр замын сүлжээ, суурь бүтцийг өргөжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2010 оны 11 дүгээр сарын 3-ны өдрийн 283 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

С.БАТБОЛД

ЗАМ, ТЭЭВЭР, БАРИЛГА,
ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЙД

Ц.ДАШДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 3 дугаар
сарын 28-ны өдөр

Дугаар 94

Улаанбаатар
 хот

Зардлын дундаж норматив батлах тухай

Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хуулийн 15.1, 15.2, Боловсролын тухай хуулийн 40.2, 40.3, Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тухай хуулийн 23.1.1, 23.1.2-т заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэхэд нэг хүүхдэд ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативыг 1 дүгээр, Ерөнхий боловсролын сургуулийн нэг суралцагчид бага, дунд боловсрол эзэмшүүлэхэд ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативыг 2 дугаар, Ерөнхий боловсролын сургууль, мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагын дотуур байрны нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативыг 3 дугаар, Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагын нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативыг 4 дүгээр хавсралт ёсоор тус тус баталж 2012 оны 2 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дахин мөрдсүгэй.

2. Нэг хүүхдэд ногдох дундаж нормативаар санхүүжүүлэх зардлын гүйцэтгэлийг хүүхэд өдрөөр хянаж, зөрүүг хагас, бүтэн жилээр тооцон санхүүжүүлж байхыг Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд Е.Отгонбаяр, Сангиин сайд Д.Хаянхярваа наарт даалгасугай.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Зардлын дундаж норматив батлах тухай” Засгийн газрын 2010 оны 12 дугаар сарын 29-ний өдрийн 342 дугаар тогтоолын 1, 3 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

С.БАТБОЛД

БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙД

Ё.ОТГОНБАЯР

Засгийн газрын 2012 оны 94 дүгээр
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

**СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШҮҮЛЭХЭД
НЭГ ХҮҮХДЭД НОГДОХ ХУВЬСАХ ЗАРДЛЫН
ДУНДАЖ НОРМАТИВ**

(мян.төгрөгөөр)

№	Байршил	Цалингийн зардал	Ажил олгогчийн төлөх шимтгэл	Бусад хувьсах зардал	Нийт хувьсах зардал
1	Аймгийн төвөөс бусад сумын	760.1	83.6	27.9	871.6
2	Аймгийн төвийн	616.7	67.8	25.1	709.6
3	Нийслэлийн	615.0	67.7	22.8	705.5

Засгийн газрын 2012 оны 94 дүгээр
тогтооолын 2 дугаар хавсралт

**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН НЭГ
СУРАЛЦАГЧИД БАГА, ДУНД БОЛОВСРОЛ
ЭЗЭМШҮҮЛЭХЭД НОГДОХ ХУВЬСАХ
ЗАРДЛЫН ДУНДАЖ НОРМАТИВ**

(мян.төгрөгөөр)

Байршил	Сургуулийн ангилал	Багшийн цалин			Ажил олгогчийн төлөх шимтгэл			Бусад хувьсах зардал	Нийт хувьсах зардал		
		Бага анги	Дунд анги	Ахлах анги	Бага анги	Дунд анги	Ахлах анги		Бага анги	Дунд анги	Ахлах анги
Аймгийн төвөөс бусад сум	Багийн бага сургууль	501.6			55.2			41.8	598.6		
	Бага, суурь боловсролын сургууль	268.7	418.3		29.6	46.0		20.9	319.2	485.2	
	Бүрэн дунд боловсролын сургууль	250.7	362.6	381.6	27.6	39.9	42.0	14.6	292.9	417.1	438.2
Аймгийн төвийн болон нийслэлийн захын дүүргэгт	Бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын сургууль	236.2	341.5	348.2	26.0	37.6	38.3	12.9	275.1	392.0	399.4
Нийслэлийн	Бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын сургууль	214.5	308.8	324.9	23.6	34.0	35.7	13.1	251.2	355.9	373.7

Засгийн газрын 2012 оны 94 дүгээр
тогтоолын 3 дугаар хавсралт

**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬ, МЭРГЭЖЛИЙН
БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШҮҮЛЭХ
СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ДОТУУР БАЙРНЫ
НЭГ СУРАЛЦАГЧИД НОГДОХ ХУВЬСАХ
ЗАРДЛЫН ДУНДАЖ НОРМАТИВ**

(мян.төгрөгөөр)

№	Дотуур байрны хэв шинж	Цалингийн зардал	Ажил олгогчийн төлөх шимтгэл	Бусад хувьсах зардал	Дотуур байрны нийт хувьсах зардал
1	6 настай хүүхэд амьдардаг ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрны	299.4	32.9	15.0	347.3
2	Ерөнхий боловсролын сургууль, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын	199.3	21.9	15.0	236.2

Засгийн газрын 2012 оны 94 дүгээр
тогтоолын 4 дүгээр хавсралт

**МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛ
ЭЗЭМШҮҮЛЭХ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН
НЭГ СУРАЛЦАГЧИД НОГДОХ ХУВЬСАХ
ЗАРДЛЫН ДУНДАЖ НОРМАТИВ**

(мян.төгрөгөөр)

№	Аймаг	Норматив
1	Архангай	605.8
2	Баян-Өлгий	614.7
3	Баянхонгор	610.1
4	Булган	571.6
5	Говь-Алтай	591.6

6	Дорноговь	565.6
7	Дорнод	593.8
8	Дундговь	592.1
9	Завхан	612.9
10	Өвөрхангай	603.1
11	Өмнөговь	594.0
12	Сүхбаатар	603.7
13	Сэлэнгэ	580.2
14	Төв	571.9
15	Увс	607.3
16	Ховд	613.1
17	Хөвсгөл	612.9
18	Хэнтий	608.1
19	Дархан-Уул	597.3
20	Орхон	605.6
21	Говьсүмбэр	577.6
22	Улаанбаатар	560.3

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 3 дугаар
сарын 28-ны өдөр

Дугаар 95

Улаанбаатар
хот

“Хөдөөг хоршоолох аян”-ы тухай

Засгийн газрын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, 8 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг, 30 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Хөдөөгийн үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг хөдөлмөрөө сайн дурын үндсэн дээр хорших, хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тогтолцоог бий болгох бэлтгэл ажлыг хангах зорилгоор “Хөдөөг хоршоолох аян”-ыг эхлүүлэн хэрэгжүүлэх тухай Монголын хоршооллын үндэсний нэгдсэн холбооны санаачлагыг дэмжсүгэй.

2. “Хөдөөг хоршоолох аян”-ыг улсын хэмжээнд эхлүүлэх зохион байгуулалтын ажлыг Хоршооллын олон улсын жилийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ажлыг зохион байгуулах Үндэсний хороонд хариуцуулсугай.

3. Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажлыг эрчимжүүлэх зорилгоор жишиг хоршоодыг сумдад байгуулах, хоршоодын холбоодтой гэрээ байгуулан хамтран ажиллахад шаардагдах хөрөнгийг жил бүр улсын болон орон нутгийн төсөвт тусгах, олон улсын байгууллага, гадаадын зээл, тусlamж, төсөл, хөтөлбөрт хамруулан санхүүжүүлж ажиллахыг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Т.Бадамжунай, Сангийн сайд Д.Хаянхярваа, аймгийн Засаг дарга нарт даалгасугай.

4. “Хөдөөг хоршоолох аян”-ыг орон нутагт зохион байгуулах төлөвлөгөө гарган, хэрэгжилтийг нь хангаж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

5. “Хөдөөг хоршоолох аян”-ы хүрээнд хэрэгжүүлэх ажлыг Монголын хоршооллын үндэсний нэгдсэн холбоо болон хоршооллын бусад холбоотой гэрээ байгуулсны үндсэн дээр гүйцэтгүүлэн дэмжлэг үзүүлж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавин ажиллахыг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд Т.Бадамжунай, аймгийн Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

6. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан Засгийн газрын 2011 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 134 дүгээр тогтоолоор баталсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, хяналт тавих журам”-ын 4.1.1-ийн “жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх” гэснийг “жижиг, дунд үйлдвэрлэл, хоршоог хөгжүүлэх” гэж өөрчилсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД**

Т.БАДАМЖУНАЙ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 3 дугаар
сарын 28-ны өдөр

Дугаар 96

Улаанбаатар
хот

**Журамд нэмэлт,
өөрчлөлт оруулах тухай**

Хүний хөгжил сангийн тухай хуулийн 17.4, Улсын Их Хурлын 2011 оны 53 дугаар тогтоолд заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Засгийн газрын 2010 оны 12 дугаар сарын 29-ний өдрийн 347 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Монгол Улсын иргэн хишиг, хувь хүртэх журам”-д дор дурдсан агуулга бүхий Есдүгээр бүлэг нэмсүгэй:

“Ec. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд бэлэн мөнгө хэлбэрээр хишиг, хувь хүртээх

9.1.“Хүний хөгжил сангаас Монгол Улсын иргэнд 2012 онд хүртээх хишиг, хувийн хэмжээг тогтоох тухай” Улсын Их Хурлын 2011 оны 11 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 53 дугаар тогтоолд заасны дагуу дараах иргэн Хүний хөгжил сангаас 1.0 (нэг) сая хүртэлх төгрөгийн хишиг, хувийг бэлнээр хүртэж болно:

9.1.1. 2012 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар 55 ба түүнээс дээш настай эмэгтэй, 60 ба түүнээс дээш настай эрэгтэй иргэн;

9.1.2.Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн 10.1 дэх хэсэгт заасны дагуу эрүүл мэндийн байгууллагын мэргэжлийн эмч нарын хяналтын комиссоор хөгжлийн бэрхшээлтэй нь тогтоогдсон 16 хүртэл насны хүүхэд, хөдөлмөрийн чадвараа 50 ба түүнээс дээш хувиар алдсан нь эмнэлэг хөдөлмөрийн магадлах комиссоор тогтоогдсон 16 насанд хүрсэн иргэн.

9.2. Энэ журмын 9.1-д заасан иргэн өмнө нь бэлэн бусаар хишиг хувь хүртсэн бол ийнхүү бэлэн бусаар хүртсэн хишиг, хувийг 1.0 (нэг) сая төгрөгөөс суутган тооцож, үлдэх хэсгийг 2012 оны II улирлын сар бүрийн сүүлийн хагаст хувааж олгоно.

9.3. Энэ журмын 9.1-д заасан иргэн хишиг, хувь хүртэх хүсэлтээ сум, хорооны нийгмийн ажилтанд бичгээр гаргана. Хэрэв өөрийн биеэр хүсэлт гаргах боломжгүй бол эцэг эх, асран хамгаалагч, харгалzan дэмжигч, эсхүл эхнэр, нөхөр нь түүний өмнөөс хүсэлт гаргаж болно.

9.4. Энэ журмын 9.3-т заасан хүсэлтэд иргэний овог нэр, регистрийн дугаар, төрсөн огноо, иргэний үнэмлэхийн дугаар, нас, хүйс, оршин суугаа хаяг, өмнө нь бэлэн бусаар хүртсэн хишиг, хувийн талаархи мэдээллийг 1.0 (нэг) сая төгрөгийг бэлэн мөнгөөр хүртээх хишиг, хувиас суутган тооцохыг зөвшөөрсөн мэдэгдлийг заавал тусгана.

9.5. Энэ журмын 9.1.2-т заасан иргэн нь хөгжлийн бэрхшээлтэй болохыг нотлох холбогдох бичиг баримтыг энэ журмын 9.3-т заасан хүсэлтэд хавсаргасан байна. Хэрэв хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн нь

нийгмийн халамжийн болон нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж авдаг бол тухайн иргэнээс нэмэлт баримт бичиг шаардахгүйгээр холбогдох байгууллагуудаас хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тэтгэвэр, тэтгэмж авдаг тухай тодорхойлолтыг хавсаргаж болно.

9.6.Сум, хорооны нийгмийн ажилтан нь бэлэн мөнгө хүртэх хүсэлт гаргасан иргэний хүсэлтийг өмнө нь хишиг, хувь хүртсэн мэдээллэлтэй тулган шалгаж, энэ журмын Гурав болон Аравдугаар бүлэгт заасны дагуу хянаж, сар бүрийн 15-ны өдрөөр тасалбар болгон хүсэлт гаргасан он, сар, өдрөөр эрэмблэн нэгтгээд, нэгтгэсэн мэдээллийг аймаг, дүүргийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэст тухайн сарын 20-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

9.7.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс нь ирүүлсэн мэдээллийг нэгтгэн хянаж, бэлэн мөнгөөр хишиг, хувь хүртэх иргэдийн нэrsийн жагсаалтыг баталж тухайн сарын 25-ны өдрийн дотор нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

9.8.Нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь ирүүлсэн нэrsийн жагсаалтыг улсын хэмжээнд нэгтгэн өмнө хишиг, хувь хүртсэн мэдээллэлтэй тулган шалгасны үндсэн дээр бэлэн мөнгөөр хүртээх хишиг, хувийн санхүүжилтийн хэмжээг батлагдсан төсвийн сар, улирлын хуваарийн дунд багтаан аймаг, дүүрэг тус бүрээр гаргаж Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн яамаар дамжуулан Сангийн яамны Төрийн сангийн газарт хүргүүлнэ.

9.9.Сангийн яамны Төрийн сангийн газар нь энэ журмын 9.8-д заасан хөрөнгийг Хүний хөгжил сангийн сар, улирлын хуваарийн дагуу аймаг, дүүргийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтсийн Хүний хөгжил сангаас иргэнд хишиг, хувь хүртээх санхүүжилтийн дансанд шилжүүлнэ.

9.10.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс нь цахим мэдээлэл болон албан бичгийг үндэслэн иргэдийн хишиг, хувийг холбогдох арилжааны банкаар дамжуулан шилжүүлж, энэ тухай сум, хорооны нийгмийн ажилтанд мэдэгднэ.

9.11.Сум, хорооны нийгмийн ажилтан; аймаг, дүүргийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс нь бэлэн мөнгөөр хишиг, хувь хүртсэн иргэний “Хүний хөгжил сан” дэвтэрт зохих бичилт хийнэ.”

2.“Монгол Улсын иргэн хишиг, хувь хүртэх журам”-ын Гуравдугаар бүлэгт дор дурдсан агуулгатай 3.11 дэх заалт нэмсүгэй:

“3.11.Шинээр төрсөн хүүхдэд болон нас барсан иргэнд тухайн онд хуваарилагдсан хишиг, хувийг бүрэн олгоно.”

3.“Монгол Улсын иргэн хишиг, хувь хүртэх журам”-ын Долдугаар бүлгийн 7.8, 7.9, 7.10, 7.11 дэх заалтыг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“7.8.Орон сууцны санхүүжилтийн корпораци нь орон сууцны төлбөр хэлбэрээр хишиг, хувийг олгоход шаардагдах хөрөнгийг захиалга авсан байгууллага, иргэн, зээл олгосон банк, төлбөрөө бүрэн төлж орон сууцаа авсан иргэн тус бүрээр харьяаллын дагуу гаргаж, төлбөрийн дансны бүртгэлийг нэгтгэн, нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад цахим хэлбэрээр болон албан бичгээр хүргүүлнэ.

7.9.Нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь батлагдсан төсвийн сар, улирлын хуваарьт багтаан захиалга авсан байгууллага, иргэн болон зээл олгосон банк, төлбөрөө бүрэн төлж орон сууц авсан иргэнд Хүний хөгжил сангаас олгох хөрөнгийг аймаг, дүүрэг тус бүрээр гаргаж Сангийн яамны Төрийн сангийн газарт хүргүүлнэ.

7.10.Сангийн яамны Төрийн сангийн газар нь төлбөрөө бүрэн төлж орон сууц худалдан авсан иргэнд олгох хөрөнгө, орон сууцны захиалга авсан байгууллага, иргэн, зээл олгосон банкинд олгох хөрөнгийг Хүний хөгжил сангийн сар, улирлын хуваарийн дагуу аймаг, дүүргийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтсийн Хүний хөгжил сангаас иргэнд хишиг, хувь хүртээх санхүүжилтийн дансанд шилжүүлнэ.

7.11.Аймаг, дүүргийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний хэлтэс нь төлбөрөө бүрэн төлж орон сууц худалдаж авсан иргэнд төлбөрийн баримт, орон сууц өмчлөх гэрчилгээг үндэслэн хишиг, хувийг нь банкаар дамжуулан олгоно. Харин орон сууцны захиалга авсан байгууллага, иргэн, зээл олгосон банкинд Хүний хөгжил сангаас олгох хөрөнгийг тухайн байгууллага, иргэн, зээл олгосон банк тус бүрийн дансанд шилжүүлнэ.”

4.“Монгол Улсын иргэн хишиг, хувь хүртэх журам”-ын 9.1.2-т “491960 (дөрвөн зуун ерэн нэгэн мянга есөн зуун жаран) төгрөг” гэснийг “500000 (таван зуун мянган) төгрөгөөс 2011 онд эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл хэлбэрээр хишиг, хувь хүртсэн хэмжээг хассан хэмжээтэй тэнцүү.”

гэж, мөн журмын 12.3-т “12.2” гэснийг “13.2” гэж тус тус өөрчлөн найруулж, Ес, Арав, Арван нэг, Арван хоёрдугаар бүлгийн дугаарыг “Арав”, “Арван нэг” “Арван хоёр” “Арван гурав” гэж, мөн бүлгүүдийн доторхи хэсэг, заалтын дугаарыг бүлгийн шинэ дугаарт нийцүүлэн тус тус өөрчилсүгэй.

5. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан Хүний хөгжил сангийн 2012 оны төсвийн тухай хуулиар Хүний хөгжил санд төвлөрүүлэх урьдчилгаа төлбөр 312.5 (гурван зуун арван хоёр тэрбум таван зуун сая) тэрбум төгрөг, ногдол ашиг 110.0 (нэг зуун арван) тэрбум төгрөгийг санхүүжилтийн хэрэгцээтэй уялдуулан 2012 оны 3-5 дугаар саруудад үе шаттайгаар бүрэн төвлөрүүлэхийг Төрийн өмчийн хороо (Б.Заяабал), “Эрдэнэс МГЛ” ХХК, “Эрдэнэт Үйлдвэр” ХХК, “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-д тус тус даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД

С.БАТБОЛД

САНГИЙН САЙД

Д.ХАЯНХЯРВАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 4 дүгээр
сарын 4-ний өдөр

Дугаар 104

Улаанбаатар
хот

Хамгаалалтын бүс тогтоох тухай

Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн 17.6-д заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгал болох Төв аймгийн Борнуур сумын нутаг Ноён уулын Сүхижтийн ам, Батсүмбэр сумын нутаг Ноён уулын Зурамт, Хужиртын ам, Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Балгасын талд орших Хүннүгийн язгууртны дурсгалт цогцолбор газрын нийт хамгаалалтын бүсийг 133.6 га байхаар тус тус тогтоож, хамгаалалтын бүсийн хилийн цэгүүдийн байршлын солбицлыг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Түүх, соёлын үл хөдлөх дурсгалт зүйлийн хамгаалалтын бүсэд барилга байгууламж шинээр барих, хохирол учируулахуйц үйл ажиллагаа явуулахыг зогсоож, бүрэн бүтэн байдлыг хамгаалах зорилгоор хамгаалалтын бүсэд шон тэмдэг тавих, хашаа барих зэргээр дэс дараатай

арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг Төв аймгийн Засаг дарга Ц.Энхбат, Архангай аймгийн Засаг дарга Ё.Баатарбилгэ нарт үүрэг болгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

С.БАТБОЛД

**БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙД**

Ё.ОТГОНБАЯР

Засгийн газрын 2012 оны 104 дүгээр
тогтоолын хавсралт

**ХҮННҮГИЙН ЯЗГУУРТНЫ ДУРСГАЛТ ЦОГЦОЛБОР
ГАЗРЫН ХАМГААЛАЛТЫН БҮСИЙН ХИЛИЙН
ЦЭГҮҮД (СОЛБИЦЛЫН ЖАГСААЛТ)**

№	Байршил	Цэгийн дугаар	Байршлын солбицол		Талбай (га)
			Уртрагийн (Х)	Өргөрөгийн (Ү)	
1	Төв аймгийн Борнуур сум, Ноён уулын Сүрхэгийн ам-1 Хүннүгийн язгууртны дурсгалт газар	1	48° 33' 33.3"	106° 29' 43.8"	73.8
		2	48° 33' 22.9"	106° 29' 54.0"	
		3	48° 33' 41.3"	106° 31' 00.1"	
		4	48° 33' 58.4"	106° 30' 41.2"	
2	Төв аймгийн Борнуур сум, Ноён уулын Сүрхэгийн ам-2 Хүннүгийн язгууртны дурсгалт газар	1	48° 33' 32.2"	106° 29' 24.7"	5.3
		2	48° 33' 18.2"	106° 29' 26.4"	
		3	48° 33' 22.3"	106° 29' 20.7"	
		4	48° 33' 13.1"	106° 29' 32.5"	
3	Төв аймгийн Батсумбэр сум, Ноён уулын Зурамтын амны Хүннүгийн язгууртны дурсгалт газар	1	48° 33' 08.2"	106° 31' 40.7"	7.1
		2	48° 33' 08.3"	106° 31' 50.2"	
		3	48° 32' 56.6"	106° 31' 42.7"	
		4	48° 32' 56.9"	106° 31' 52.5"	
4	Төв аймгийн Батсумбэр сум, Ноён уулын Хужиртын амны Хүннүгийн язгууртны дурсгалт газар	1	48° 32' 57.6"	106° 32' 55.1"	43.4
		2	48° 33' 02.9"	106° 33' 01.9"	
		3	48° 32' 12.7"	106° 34' 12.8"	
		4	48° 32' 07.8"	106° 34' 06.7"	

5	Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Хануй багийн Балгасын тал дахь Хүннүгийн язгууртны дурсгалт газар	1	48° 30' 00.7"	101° 13' 30.6"	4.0
		2	48° 00' 00.7"	101° 12' 00.5"	
		3	47° 59' 52.3"	101° 13' 31.5"	
		4	47° 59' 56.6"	101° 13' 30.9"	
		Нийт			133.6

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакци.
Улаанбаатар-12, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeelel@parliament.mn

Утас: 262420, 329612

Хэвлэлийн хуудас: 4.75

Индекс: 14003